

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

6 maart 2007

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van
het decreet van 20 december 1996
tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water,
wat betreft elektriciteit en gas,
van het decreet van 17 juli 2000
houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen,
en van het decreet van 6 juli 2001
houdende de organisatie van de gasmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 20 juli 2006	9
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	21
Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt	27
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	49
Voorontwerp van decreet van 1 december 2006	65
Advies van de Raad van State	77
Ontwerp van decreet	85
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse	95

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Het beschikken over energie is een basisrecht. Om ook de sociaal zwakkeren in een vrijgemaakte energiemarkt te beschermen wordt zowel in het Elektriciteitsdecreet¹ als in het Aardgasdecreet² de basis gelegd om sociale maatregelen in te voeren. Met de besluiten van de Vlaamse Regering van 31 januari 2003, gewijzigd bij de besluiten van 20 juni 2003 en 16 april 2004, en van 20 juni 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrije elektriciteits- respectievelijk aardgasmarkt werd reeds een aantal correcties op de marktwerking ingevoerd om te voorkomen dat mensen die moeilijkheden hebben met de betaling van hun elektriciteits- en aardgasfactuur zomaar kunnen afgesloten worden.

Daarnaast wordt in het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water vastgelegd in welke gevallen de elektriciteits- en gastoevoer bij een afnemer mag worden afgesloten en welke minimale procedure men hiervoor dient te volgen.

Bovengenoemde decreten en uitvoeringsbesluiten leggen het volgende vast:

- de procedure die de leverancier moet volgen in geval van wanbetaling van een klant alvorens de leverancier het contract van de klant mag opzeggen;
- de organisatie van de levering van elektriciteit en aardgas door de netbeheerder als de klant wordt opgezegd door de leverancier en niet tijdig een nieuwe leverancier vindt;
- de plaatsing van de budgetmeter voor elektriciteit;
- de minimale levering van elektriciteit op 6 ampère;
- de gevallen waarin mag worden afgesloten en de uitvoeringsmodaliteiten voor het afsluiten en het heraansluiten.

Om de gevolgen van de liberalisering van de elektriciteits- en aardgasmarkt en meer in het bijzonder de gevolgen voor mensen die leven in armoede in te schatten, heeft het Vlaams Netwerk voor Verenigingen waar Armen het Woord Nemen met de steun van de Vlaamse overheid, één jaar na de liberalisering, praktijkervaringen verzameld over de toegang van klanten tot nieuwe leveranciers en de manier waarop de sociale openbaredienstverplichtingen in de praktijk werden omgezet.

Dit evaluatierapport diende als basismateriaal voor de grondige evaluatie van de sociale openbaredienstverplichtingen. Op basis van rondetafels, met vertegenwoordigers van de netbeheerders, de leveranciers, de VREG, de armenverenigingen en het opbouwwerk, werden de knelpunten verder in kaart gebracht en werd een aantal concrete beleidsvoorstellen uitgewerkt.

Tegelijkertijd met deze evaluatie werd in het Vlaams Parlement op 5 oktober 2005 een Commissie ad hoc Energiearmoede opgestart. Deze commissie kreeg de bevoegdheid om een maatschappelijke beleidsnota op te stellen, met dien verstande dat de nota toegespitst moest worden op de situatie van de zwaksten in de samenleving. Op 10, 14 en 21 november 2005 vonden hoorzittingen plaats over de problematiek van energiearmoede. Tijdens deze hoorzittingen werden de verschillende betrokken partijen gehoord, inzonderheid de vertegenwoordigers van de armenverenigingen, de middenveldorganisaties, de OCMW's, de VREG, de energieadministratie, de netbeheerders en de sociale woningbouw. De werkzaamheden van deze ad-hoccommissie leidden tot een maatschappelijke beleidsnota Energiearmoede³ en een motie van aanbeveling⁴. Met dit wijzigingsdecreet wordt onder andere uitvoering gegeven aan 8°, d), van de motie waarin wordt gevraagd om een meer rechtszeker kader te creëren inzake afsluiting, door de gevallen waarin kan worden afgesloten duidelijk te omschrijven.

¹ Decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

² Decreet van 7 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.

³ *Parl. St.* VI. Parl., 2005-06, nr. 668/1.

⁴ *Parl. St.* VI. Parl., 2005-06, nr. 668/3.

2. Inhoudelijke wijzigingen

De basisprincipes van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op de minimumlevering van elektriciteit, gas en water zijn:

- iedereen heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om volgens de geldende levensstandaard te kunnen leven;
- een afsluiting van de energietoevoer is beperkt tot de volgende gevallen: bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid, zolang deze toestand duurt, of bij klaarblijkelijke onwil of fraude, op voorwaarde dat de lokale adviescommissie positief heeft geadviseerd;
- in iedere gemeente wordt een lokale adviescommissie opgericht;
- een abonnee kan de distributeur ook zelf verzoeken om over te gaan tot de levering van de minimale hoeveelheid van elektriciteit.

De concrete uitvoeringsmodaliteiten werden geregeld in twee besluiten van de Vlaamse Regering van 16 september 1997. Het ene betreft de samenstelling en werking van de lokale adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water. Het andere, tot vaststelling van de minimale levering van elektriciteit en tot regeling van de procedure bij wanbetaling, werd bij de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, omwille van de gewijzigde omstandigheden, opgeheven en vervangen door het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt.

Aan deze regelgeving zijn een aantal nadelen verbonden:

- het begrip ‘klaarblijkelijke onwil’ wordt soms ruim en in het nadeel van de sociaal zwakkeren geïnterpreteerd;
- de regeling wordt afhankelijk van de gemeente en de regio verschillend toegepast.

Bovendien is het, ondanks de bovengenoemde vervanging van het hogervermelde uitvoeringsbesluit,

moeilijk om de huidige regelgeving te behouden in een vrije markt. Een van de belangrijkste gevolgen van het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet is namelijk dat de activiteiten voor het beheer van het distributienet en de verkoop van elektriciteit respectievelijk aardgas strikt gescheiden moeten zijn. Het woord distributeur, dat in het decreet op de minimumlevering wordt gebruikt, moet dan ook worden gelezen als distributienetbeheerder of als leverancier, afhankelijk van de situatie.

In het voorliggende ontwerp van decreet wordt het decreet op de minimale levering omwille van de aangehaalde redenen, voor wat betreft elektriciteit en aardgas grotendeels opgeheven. Enkel artikel 7 met betrekking tot de oprichting en de werking van de lokale adviescommissie blijft behouden, zij het dan in gewijzigde vorm. De gevallen waarin mag worden afgesloten worden immers gewijzigd. De basisprincipes van het decreet op de minimale levering, zoals het recht op energie en het feit dat afsluitingen slechts mogelijk zijn onder zeer strikte voorwaarden, worden geïntegreerd in het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Artikel 6, §1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen stelt dat de gewesten op het vlak van het energiebeleid “in ieder geval” bevoegd zijn voor onder andere “de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 kilovolt” en “de openbare gasdistributie”.

Artikel 2

Artikel 2 wijzigt de definities die in het decreet op de minimumlevering van elektriciteit, gas en water gehanteerd worden. In 1° worden de bestaande definities alleen van toepassing gemaakt op de minimumlevering van water. In 2° worden een aantal definities toegevoegd die alleen betrekking hebben op elektriciteit en aardgas. De wijzigingen hebben dus uitslui-

tend betrekking op elektriciteit en gas. De bestaande definities in het decreet op de minimumlevering kunnen immers niet behouden blijven in een vrije elektriciteits- en aardgasmarkt, waarin een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen verkoop (levering) en distributie (netbeheer). Een netbeheerder kan volgens het Elektriciteitsdecreet en het Aardgasdecreet niet langer meer elektriciteit respectievelijk gas leveren aan de vrije markt.

Artikelen 3 tot 6

In de artikelen 3 tot en met 6 worden de artikelen 3 tot en met 6 van het decreet op de minimumlevering aangepast om ze alleen toepasselijk te maken op de minimumlevering van water.

Artikel 7

Met artikel 7 wordt het huidige artikel 7 van het decreet op de minimumlevering gewijzigd. Dit artikel richt een lokale adviescommissie op en bepaalt de gevallen waarin deze commissie een beslissing neemt of advies verleent. De wijziging beoogt alleen de werking van de lokale adviescommissie te verduidelijken voor wat elektriciteit en aardgas betreft. Deze wijziging is noodzakelijk omdat het begrip klaarblijkelijke onwil voor wat elektriciteit en aardgas betreft, uit de wetgeving wordt geschrapt. Tevens wordt het contradictoir onderzoek verduidelijkt en krijgt de lokale adviescommissie voor elektriciteits- en aardgasaanlegenheden beslissingsbevoegdheid. De werking en bevoegdheid van de lokale adviescommissie worden voor wat betreft de minimumlevering van water niet gewijzigd.

Artikel 8

In artikel 8 wordt artikel 8 van het decreet op de minimumlevering aangepast om het alleen toepasselijk te maken op de minimumlevering van water.

Artikel 9

In 1° wordt de definitie van ‘huishoudelijke afnemer’ in het Elektriciteitsdecreet gewijzigd, omwille van de onduidelijkheid over de behandeling van de gemengde gebruikers. Dit zijn laagspanningsverbruikers

met een huishoudelijk en professioneel verbruik dat geregistreerd wordt op één meter. Gemengde verbruikers worden meestal opgezegd als professionele afnemer, maar bij het ter plaatste komen voor de afsluiting stellen de netbeheerders vast dat toch een budgetmeter moet worden geplaatst, omwille van het feit dat er op dezelfde plaats personen gedomicilieerd zijn.

Met de nieuwe definitie hebben enkel de natuurlijke personen die een aansluiting hebben op hun persoonlijke naam recht op de sociale openbaredienstverplichtingen, zoals de plaatsing van een budgetmeter. Gemengde verbruikers die een professioneel contract hebben gesloten voor de levering van elektriciteit op naam van een vennootschap of als btw-plichtige privé-persoon vallen niet onder de definitie van huishoudelijke afnemer. Dit betekent concreet dat een zelfstandige die een leveringscontract sluit in privé-naam, recht heeft op alle sociale openbaredienstverplichtingen. Sluit diezelfde zelfstandige echter een contract op naam van zijn onderneming of als btw-plichtige, dan heeft deze geen recht op de sociale openbaredienstverplichtingen, zelfs al woont hij met zijn familie op hetzelfde adres. Het spreekt vanzelf dat energierekeningen en dus ook energieaansluitingen, voor privédoeleinden enerzijds en beroepsdoeleinden anderzijds, best gescheiden worden gehouden.

In 2° worden bijkomende begrippen gedefinieerd.

Artikel 10

In artikel 10 worden de netbeheerders bijkomend belast met de openbaredienstverplichtingen die met artikel 11 worden ingevoerd.

Artikel 11

Met dit artikel wordt het basisrecht op elektriciteit ingevoerd door invoeging van een artikel 18ter in het Elektriciteitsdecreet. Iedereen heeft recht op een ononderbroken aansluiting op de elektriciteitstoevoer.

Enkel in de uitzonderlijke gevallen die omschreven worden in het met dit decreet ingevoegde artikel 18quater van het Elektriciteitsdecreet, mag de toevoer van elektriciteit afgesloten worden. De levering

van elektriciteit is echter nooit gratis, ook de minimale levering van elektriciteit niet, behalve als het de gratis elektriciteit betreft die toegekend wordt volgens artikel 18bis.

Met het decreet op de minimale levering van 20 december 1996 werd het begrip klaarblijkelijke onwil ingevoerd. Afsluiten is slechts mogelijk als er sprake is van klaarblijkelijke onwil. Dit begrip is echter voor zeer veel interpretatie vatbaar en wordt door de verschillende lokale adviescommissies (LAC's) op een andere manier toegepast. Het begrip wordt daarom geschrapt uit de wetgeving en wordt vervangen door een duidelijke omschrijving van de gevallen waarin mag worden afgesloten, met of zonder beslissing van de lokale adviescommissie en mits het volgen van de procedures en voorwaarden vastgelegd door de Vlaamse Regering. Het is hierbij vanzelfsprekend dat afsluiten niet de regel mag zijn, maar de uitzondering, zodanig dat mensen die moedwillig weigeren om hun elektriciteitsfactuur te betalen, aangespoord worden om zich toch in regel te stellen.

Afsluiten zonder een beslissing van de LAC kan enkel in de volgende vier gevallen:

- 1° onveiligheid;
- 2° leegstand;
- 3° fraude;
- 4° als een huishoudelijke afnemer die geen wanbetaler is een leveringscontract weigert te ondertekenen.

Na een gunstige beslissing van de LAC mag de netbeheerder de huishoudelijke afnemer ook afsluiten:

- 1° als de huishoudelijke afnemer weigert om toegang te verlenen voor het plaatsen van de budgetmeter of stroombegrenzer;
- 2° als de huishoudelijke afnemer weigert om toegang te verlenen voor het wegnemen van de stroombegrenzer in de budgetmeter;
- 3° als de huishoudelijke afnemer weigert om met de netbeheerder een afbetalingsplan te sluiten of dit plan niet opvolgt;

4° als de huishoudelijke afnemer zijn leveringscontract bij zijn leverancier werd opgezegd omwille van andere redenen dan wanbetaling, tenzij de betrokken afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten;

5° als de huishoudelijke afnemer die vrij is van schuld weigert een leveringscontract te sluiten na zes maanden door de netbeheerder beleverd te zijn. Het doel van deze laatste mogelijkheden tot afsluiting is de huishoudelijke afnemer te verplichten om opnieuw deel te nemen aan de vrije elektriciteitsmarkt. Het mag immers niet de bedoeling zijn dat mensen zich nestelen bij de netbeheerder, al kan het ook niet de bedoeling zijn mensen af te sluiten die geen leveringscontract kunnen sluiten ingevolge te hoog opgelegde waarborgsommen.

In ieder geval dient de LAC eerst een onderzoek uit te voeren, dat een antwoord moet geven op de vraag of de huishoudelijke afnemer niet in een situatie verkeert waardoor afsluiting onverantwoord zou zijn.

De Vlaamse Regering kan ook maatregelen nemen om in al deze gevallen de afsluitingen in bepaalde periodes te beperken of te verbieden.

De Vlaamse Regering dient de nodige procedures vast te leggen die de netbeheerder moet volgen vooraleer effectief mag worden overgegaan tot afsluiting.

De kosten voor het afsluiten en het heraansluiten komen steeds ten laste van de huishoudelijke afnemer, behalve in het geval dat de netbeheerder verantwoordelijk is voor de onveiligheid of ten onrechte heeft afgesloten of in het geval van leegstand. In dat laatste geval vallen de kosten ten laste van de eigenaar van de woning.

Artikel 12

Om de plaatsing en werking van de budgetmeters voor elektriciteit decretaal te verankeren, wordt aan artikel 19, 1°, e), toegevoegd dat onder de sociale openbaredienstverplichtingen van de netbeheerder specifiek de plaatsing en de werking van budgetmeters en stroombegrenzers begrepen zijn.

In 2° wordt aan de mogelijke maatregelen van sociale aard van de leverancier toegevoegd dat beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling van de

elektriciteitsfactuur en in geval van opzegging van het leveringscontract kunnen worden opgelegd.

Artikel 13

Als een leverancier het contract van een wanbetaler opzegt, de ‘drop’, is het niet toegelaten kosten aan te rekenen.

Artikel 14

De huidige boetes die voorzien zijn in het Elektriciteitsdecreet zijn onvoldoende afgestemd op de naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen. Daarom worden er specifieke boetes ingevoerd, die de VREG kan opleggen in geval van niet-naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen.

Als de netbeheerder niet tijdig de elektriciteitstoevoer opnieuw aansluit of de stroombegrenzer niet tijdig inschakelt, legt de VREG een boete op van 1000 euro per kalenderdag dat de termijn voor heraansluiting of voor herinschakeling werd overschreden.

Artikel 15

Naar analogie met de definities die toegevoegd worden in het Elektriciteitsdecreet, worden gelijkaardige definities toegevoegd aan het Aardgasdecreet.

Artikel 16

Met artikel 16 worden de aardgasnetbeheerders bijkomend belast met de openbaredienstverplichtingen die met artikel 17 worden ingevoerd.

Artikel 17

Net zoals in het Elektriciteitsdecreet wordt in het Aardgasdecreet vastgelegd dat iedereen recht heeft op een ononderbroken toevoer van aardgas, behalve in de specifieke gevallen dat de aardgastoevoer mag afgesloten worden. De gevallen waarin de aardgasafnemer mag worden afgesloten zijn analoog aan de gevallen voor afsluiting van de elektriciteitstoevoer. Ook hier wordt een onderscheid gemaakt tussen de gevallen waarin wordt afgesloten zonder een advies van de LAC en de gevallen waarin wordt afgesloten met een advies van de LAC.

Artikel 18

Om de plaatsing en werking van de budgetmeters voor aardgas decretaal te verankeren, wordt aan artikel 18, 1°, e), van het Aardgasdecreet toegevoegd dat onder de sociale openbaredienstverplichtingen van de aardgasnetbeheerder zeker de plaatsing en de werking van budgetmeters begrepen zijn.

Eveneens wordt aan de mogelijke maatregelen van sociale aard van de leverancier toegevoegd dat beschermingsmaatregelen kunnen worden opgelegd in geval van wanbetaling van de aardgasfactuur of in geval van opzegging van het leveringscontract.

Artikel 19

Zoals voor elektriciteit is het de leverancier ook voor aardgas niet toegelaten kosten aan te rekenen bij het ‘droppen’ van wanbetalers.

Artikel 20

Eveneens naar analogie met het Elektriciteitsdecreet worden in geval van niet-naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen specifieke boetes ingevoerd.

Artikel 21

In artikel 21 wordt artikel 48 van het Aardgasdecreet geschrapt. De bepaling van artikel 48 van het Aardgasdecreet wordt opgenomen in artikel 24 van huidig decreet.

Artikelen 22 en 23

Deze artikelen passen de bewoordingen aan van respectievelijk artikelen 49 en 51 om rekening te houden met de bij artikel 20 ingevoegde §2bis van artikel 46 van het Aardgasdecreet.

Artikel 24

Artikel 24 herformuleert artikel 569, eerste lid, 33°, van het Gerechtelijk Wetboek om rekening te houden met de nieuwe bepalingen van het Elektriciteitsdecreet en Aardgasdecreet.

Deze bepaling geeft de Rechtbank van Eerste Aanleg de bevoegdheid om kennis te nemen van de beroepen tegen de beslissingen tot het opleggen van administratieve geldboetes op grond van het Elektriciteitsdecreet of het Aardgasdecreet en bepaalt dat het beroep tegen deze beslissingen schorsend werkt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 20 juli 2006

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 20 december 1996
tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water,
wat betreft elektriciteit en gas,
het decreet van 17 juli 2000
houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen
en van het decreet van 6 juli 2001
houdende de organisatie van de gasmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 20 december 1996
tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water,
voor wat elektriciteit en gas betreft

Artikel 2

Artikel 2 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water wordt, voor wat elektriciteit en gas betreft, vervangen door wat volgt:

“Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° netbeheerder: elke beheerder van een distributienet als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

- 2° aardgasdistributienetbeheerder: elke beheerder van een aardgasdistributienet als vermeld in artikel 3, 17°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- 3° huishoudelijke afnemer: afnemer van elektriciteit als vermeld in artikel 2, 25°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- 4° huishoudelijke aardgasafnemer: afnemer van aardgas als vermeld in artikel 3, 32°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.”.

Artikel 3

Artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water wordt, voor wat elektriciteit en aardgas betreft, vervangen door wat volgt:

“Artikel 7

Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en de procedure door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie brengt binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, een gemotiveerd advies uit over, een van de onderstaande gevallen:

1° elektriciteit:

- a) het verzoek van de netbeheerder om de huishoudelijke afnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 18quater, 5°, 6°, 7°, 8°, en 9° van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- b) het verzoek van de netbeheerder om de huishoudelijke afnemer af te sluiten ingeval het leveringscontract werd opgezegd om een andere reden dan wanbetaling en de netbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke afnemer redelijkerwijze door een leverancier kan worden belevd;
- c) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, na beëindiging van de toestand als vermeld in artikel 18quater van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

2° aardgas:

- a) het verzoek van de aardgasdistributienetbeheerder om de huishoudelijke aardgasafnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 17ter, 5°, 6°, 7° en 8°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- b) het verzoek de aardgasdistributienetbeheerder om de huishoudelijke aardgasafnemer af te sluiten ingeval het leveringscontract werd opgezegd om een andere reden dan wanbetaling en de netbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke aardgasafnemer redelijkerwijze door een leverancier kan worden belevd;
- c) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, na beëindiging van de toestand als vermeld in artikel 17ter van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn wordt het advies over het verzoek van de netbeheerder, vermeld in het tweede lid, 1°, a) en b), of de aardgasdistributienetbeheerder, vermeld in het tweede lid, 2°, a) en b), geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn wordt het advies over het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, vermeld in het tweede lid, 1°, c), of de huishoudelijke aardgasafnemer, vermeld in het tweede lid, 2°, c), geacht positief te zijn.

Het advies over het verzoek tot heraansluiting van een huishoudelijke afnemer, vermeld in het tweede lid, 1°, c), of de huishoudelijke aardgasafnemer, vermeld in het tweede lid, 2°, c), is dwingend voor respectievelijk de netbeheerder of de aardgasdistributienetbeheerder.”.

HOOFDSTUK III

Wijzigingen aan het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Artikel 4

In artikel 2 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2000, 4 juli 2003, 10 juli 2003 en 30 april 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 25° wordt vervangen door wat volgt:

“25° huishoudelijke afnemer: elke natuurlijke persoon die elektriciteit afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van elektriciteit op het afnamepunt in kwestie werd gesloten door een rechtspersoon;”;

2° een punt 28 tot en met een punt 32° worden toegevoegd, die luiden als volgt:

“28° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het net door de aansluiting af te koppelen van de installaties van de huishoudelijke afnemer;

29° fraude: het oneigenlijk gebruik van de elektriciteitstoevoer, waardoor onrechtmatig elektriciteit wordt afgenomen die niet geregistreerd wordt door de elektriciteitsmeter;

30° budgetmeter voor elektriciteit: elektriciteitsmeter met stroombegrenzer en hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;

31° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van een huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor elektriciteit opgeladen bedrag opgebruikt is;

32° okale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 5

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden een artikel 18ter en 18quater ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 18ter

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 18quater, heeft iedere huishoudelijke afnemer recht op een ononderbroken toevoer van elektriciteit.

De kosten voor de levering van elektriciteit komen steeds ten laste van de huishoudelijke afnemer, behalve voor de gratis hoeveelheid elektriciteit, vermeld in artikel 18bis.

Artikel 18quater

§1. De netbeheerder kan de toevoer van elektriciteit alleen in de volgende gevallen afsluiten:

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;
- 2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 3° bij fraude van de huishoudelijke afnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 4° als de huishoudelijke afnemer weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de woning waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de budgetmeter voor elektriciteit of van de stroombegrenzer;
- 6° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de woning waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit;
- 7° als de huishoudelijke afnemer weigert een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan niet naleeft, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering, en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 8° als de huishoudelijke afnemer herhaaldelijk niet is verschenen op de lokale adviescommissie en nadat aangetoond werd dat hij minstens driemaal niet is verschenen op de lokale adviescommissie hoewel hij daarvoor behoorlijk werd opgeroepen;
- 9° als de huishoudelijke afnemer geen leveringscontract wil sluiten nadat hij gedurende een jaar door de netbeheerder wordt beleverd, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7°, 8° en 9° van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een advies van de lokale adviescommissie.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7°, 8° en 9° van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de elektriciteitstoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van de netbeheerder, tenzij de netbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid toegeschreven kan worden aan de huishoudelijke afnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van deze huishoudelijke afnemer.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de elektriciteitstoevoer en de herinschakeling van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit moet gebeuren.

De kosten van die heraansluiting van de elektriciteitstoevoer en van de herinschakeling van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit komen ten laste van de betrokken huishoudelijke afnemer.”.

Artikel 6

In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2001, 4 juli 2003, 18 juli 2003 en 19 mei 2006 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd: “, zoals de plaatsing en de werking van budgetmeters voor elektriciteit en van stroombegrenzers;”;
- 2° aan punt 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd: “, zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en ingeval van opzegging van het leveringscontract”.

Artikel 7

In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2001, 5 juli 2002, 19 december 2003, 10 juli 2003, 7 mei 2004, 19 mei 2006 en 30 juni 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een artikel §2quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

“§2quater. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbardienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikel 18ter en artikel 19, 1°, c) en e), mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heraansluiten en het herinschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 18quater, §3, overschrijdt.”;

- 2° in §3 worden de woorden “§1, §2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§1, §2, §2bis, §2ter en §2quater”;

- 3° §4 wordt vervangen door wat volgt:

“Aan artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, de volgende zinsnede toegevoegd:

“33° van de beroepen tegen de beslissing van het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, §1 en 37, §2quater, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en artikel 46, §1, van het Aardgasdecreet.”.

Het beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete op grond van §1 of §2quater, eerste lid, bij de rechtbank van eerste aanleg werkt schorsend.”;

- 4° in §5, eerste lid, worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens §2” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2quater” ingevoegd;
- 5° in §7, tweede lid, worden de woorden “§2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§2, §2bis, §2ter en §2quater”.

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen aan het decreet van 6 juli 2001
houdende de organisatie van de gasmarkt

Artikel 8

In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004, worden een punt 32° tot en met een punt 37° ingevoegd, die luiden als volgt:

- “32° huishoudelijke aardgasafnemer: elke natuurlijke persoon die aardgas afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van aardgas werd gesloten door een rechtspersoon;
- 33° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het aardgasnet door de aansluiting af te koppelen van de installaties van de huishoudelijke aardgasafnemer;
- 34° fraude: het oneigenlijk gebruik van de aardgastoevoer, waardoor onrechtmatig aardgas wordt afgenomen, dat niet geregistreerd wordt door de aardgasmeter;
- 35° budgetmeter voor aardgas: aardgasmeter met hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;
- 36° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van de huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor aardgas opgeladen bedrag opgebruikt is;
- 37° lokale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 9

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet worden een artikel 17bis en 17ter ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 17bis

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 17ter, heeft iedere huishoudelijke aardgasafnemer recht op een ononderbroken toevoer van aardgas.

De kosten voor de levering van aardgas komen steeds ten laste van de huishoudelijke aardgasafnemer.

Artikel 17ter

§1. De aardgasdistributienetbeheerder kan de toevoer van aardgas alleen in de volgende gevallen afsluiten:

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;
- 2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

- 3° bij fraude van de huishoudelijke aardgasafnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 4° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 5° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert om aan de aardgasdistributienetbeheerder toegang te geven tot de woning waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de budgetmeter voor aardgas;
- 6° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan niet naleeft, onder de voorwaarden, vastgesteld door de Vlaamse Regering en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 7° als de huishoudelijke aardgasafnemer herhaaldelijk niet verschijnt op de lokale adviescommissie en nadat aangetoond werd dat hij minstens driemaal na elkaar niet is verschenen op de lokale adviescommissie, alhoewel hij daarvoor behoorlijk werd opgeroepen;
- 8° als de huishoudelijke aardgasafnemer geen leveringscontract wil sluiten nadat hij gedurende een jaar door de aardgasdistributienetbeheerder wordt beleverd, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een advies van de lokale adviescommissie van de woonplaats van de betrokken huishoudelijke aardgasafnemer.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de aardgastoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van de aardgasdistributienetbeheerder, tenzij de aardgasdistributienetbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid kan toegeschreven worden aan de huishoudelijke aardgasafnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van deze huishoudelijke aardgasafnemer.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de aardgastoevoer moet gebeuren.

De kosten van die heraansluiting komen steeds ten laste van de betrokken huishoudelijke aardgasafnemer.”.

Artikel 10

In artikel 18 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd: “, zoals de plaatsing en de werking van budgetmeters voor aardgas;”;
- 2° aan punt 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd: “, zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en in geval van opzegging van het leveringscontract;”.

Artikel 11

In artikel 46 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een §2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbardienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikel 17ter en artikel 18, 1), a) en e,) mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heraansluiten van de aardgastoevoer bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 17ter, §3, overschrijdt.”;

- 2° in §3 worden de woorden “§1 en §2” vervangen door de woorden “§1, §2 en §2bis.”.

Artikel 12

Artikel 47 van hetzelfde decreet, wordt vervangen door wat volgt:

Aan artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, de volgende zinsnede toegevoegd:

- “33° van de beroepen tegen de beslissing van het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, § 1 en § 2quater, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en artikel 46, § 1, en § 2bis, eerste lid, van het Aardgasdecreet.”.

Artikel 13

In artikel 48 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “op grond van artikel 46, §1” en de woorden “werkt schorsend.” de woorden “of §2bis, eerste lid” ingevoegd.

Artikel 14

In artikel 49 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens artikel 46, §2,” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2bis, tweede lid” ingevoegd.

Artikel 15

In artikel 51 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden de woorden “artikel 46, §2,” vervangen door de woorden “artikel 46, §2 en §2bis.”.

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 16

Artikelen 3, 4, 5, 6 en 8, van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water worden opgeheven voor wat elektriciteit en gas betreft.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Kris PEETERS

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Minaraad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Briefadvies

van 7 september 2006

**over het voorontwerp van besluit en de
voorontwerpen van decreet met betrekking tot de
sociale openbardienstverplichting in de
vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt**

De heer Kris PEETERS
Vlaams minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel

Datum: 7 september 2006
Uw ref.: KP/RS/LDb
Onze ref.: 03.01/L5/2006/543
Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van besluit en de voorontwerpen van decreet met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichting in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt

Mijnheer de minister,

Op 20 juli 2006 keurde de Vlaamse Regering principieel het voorontwerp van besluit met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt. Op dezelfde dag werd eveneens het voorontwerp van decreet principieel goedgekeurd tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen.

De adviesvraag van Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters werd ontvangen op 28 juli 2006. Gezien de verlofperiode verlengt de minister de adviestermijn van een maand tot 15 september 2006. Met dit advies komt de Raad tegemoet aan deze adviestermijn.

Beide voorontwerpen vinden hun basis in het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet waar de mogelijkheid gecreëerd werd voor de Vlaamse overheid om ook in een geliberaliseerde markt aandacht te hebben voor het sociale energiebeleid. De voorontwerpen zijn eveneens het antwoord van de Regering op de motie van aanbeveling die het resultaat is van de werkzaamheden van de Commissie Energiearmoede van het Vlaamse Parlement.¹

In het ontwerpbesluit worden o.a. de volgende zaken geregeld:

- De procedure in geval van wanbetaling t.o.v. de leverancier.
- Problemen met contracten en bij verhuis.
- De installatie van budgetmeters voor elektriciteit en aardgas en stroombegrenzers.
- De regeling van de minimale levering van elektriciteit.

¹ Vlaams Parlement, Maatschappelijke beleidsnota Energiearmoede, Motie van aanbeveling, stuk 668 (2005-2006) – Nr. 4.

In het voorontwerp van decreet worden verbeteringen aangebracht aan de regeling die voorziet dat iedereen recht heeft op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit en gas en die zorgt voor een strikte regeling in geval van afsluiting van de energietoevoer.

In tegenstelling tot de openbaredienstverplichting rationeel energiegebruik² heeft de sociale openbaredienstverplichting geen onmiddellijke milieu-impact. Dit neemt niet weg dat de Minaraad vanuit een duurzaamheidsperspectief een aantal opmerkingen wil maken bij de voorstellen. Tegelijk drukken we erop dat de oplossing van de moeilijkheden van de doelgroep van dit decreet, minstens gedeeltelijk ook gezocht zou moeten worden bij het stimuleren en ondersteunen van energiebesparing bij de doelgroep. Dit maakt echter geen onderdeel uit van de sociale dienstverplichtingen. We verwijzen hiervoor naar het advies van de Minaraad over de openbaredienstverplichtingen rationeel energiegebruik.

De Raad is van mening dat goede communicatie van de netbeheerders en leveranciers met hun klanten zeer belangrijk is. Dit is bij uitstek het geval voor de doelgroep van deze voorstellen. Dit betekent dat leveranciers en netbeheerders een goede dienstverlening moeten bieden, met reële contactmogelijkheden, geen digitale helpdesks met keuzemenu's.

Vervolgens bestaat er een grote nood aan een overkoepelende ombudsdienst voor de volledige elektriciteits- en gasmarkt. De huidige evolutie naar een gesplitste ombudsdiensten, met de oprichting van een exclusief federale ombudsdienst en op termijn eventueel ook een Vlaamse ombudsdienst, is een zeer te betreuren ontwikkeling. Vanuit het oogpunt van een optimale dienstverlening aan de klanten mag het niet meespelen of een problemen federaal of gewestelijk is.

Er moeten grotere inspanningen geleverd worden om te vermijden dat klanten het slachtoffer worden van problemen waar zij niet de oorzaak van zijn. Het is een straf voor klanten indien hun leverancier het contract opzegt wegens betalingsproblemen en zij hun elektriciteit rechtstreeks moeten afnemen bij de distributienetbeheerder (aangezien die meestal duurder is). Er moet daarom zo veel mogelijk voorkomen worden dat klanten gedropt worden.³

De Raad is dan ook van oordeel dat de communicatie tussen de marktpartijen geoptimaliseerd moet worden. Bij problemen moeten die gesignaleerd worden aan alle betrokken partijen: distributienetbeheerder, leverancier(s), Indexis (meteropname), klant en VREG (Vlaamse regulator voor de elektriciteits- en gasmarkt). Op die manier is het voor elke betrokken partij duidelijk waar eventueel problemen kunnen ontstaan, en kan daar

² Advies van 7 september 2006 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik.

³ Een voorbeeld van dergelijke problemen die effectief voorkomen: problemen bij EANDIS (distributienetbeheerder), leiden bij Indexis tot te late meteropnames, waardoor de leverancier niet op tijd kan factureren en de klant een tijd geen en dan plots een zeer grote factuur krijgt. Dit kan dan leiden tot betalingsproblemen en zo, in het ergste geval, stopzetting van het contract met de leverancier.

proactief op worden ingespeeld. In ieder geval kan op die manier vermeden worden dat de last op de schouders terecht komt van wie niet de oorzaak is van de problemen.

Een degelijk kwaliteitssysteem moet er daarenboven voor zorgen dat er minder problemen optreden. Het opstellen en opvolgen van een dergelijk systeem is een taak van de VREG. De volgende punten zijn hierbij van belang:

- Indien de problemen veroorzaakt worden door de distributienetbeheerder moeten ze ook op zijn kosten opgelost worden. Dit principe wordt best opgenomen in het voorliggende ontwerpbesluit over de sociale openbaredienstverplichting;
- Indien problemen veroorzaakt worden door de leverancier moet er gezorgd worden voor bemiddeling door de VREG of de ombudsdienst. Hier is het belangrijk dat de leveranciers eerst zoeken naar de oorzaak van de problemen en de klanten niet zomaar droppen. De Raad roept het Federale beleidsniveau op om in de convenant die afgesloten werd met de elektriciteitsleveranciers (over klantenwerving) ook afspraken op te nemen om het afsluiten van contracten te vermijden. Daarenboven moeten er ook afspraken gemaakt worden met de leveranciers over beter aangepaste afbetalingschema's indien een klant niet zelf de oorzaak is van wanbetaling.

Ten slotte wijst de Raad op de recente vaststelling van de VREG dat het sociaal tarief steeds minder sociaal is. *“Sinds begin 2005 is een gezin met een doorsnee verbruik op de vrijgemaakte markt beter af met een weloverwogen leverancierskeuze dan met het sociaal tarief. Het sociaal tarief is nu enkel voor een persoon met een verbruik van 600 kWh per jaar nog voordeliger dan het goedkoopste tarief in de markt.”*⁴ Ook de gezinnen die wegens betalingsproblemen gedropt worden door hun elektriciteitsleverancier en stroom ontvangen van de netbeheerder betalen die vaak aan een duur tarief. Volgens de Minaraad kan er moeilijk sprake zijn van een sociaal energiebeleid indien financieel zwakkere gezinnen als straf hun elektriciteit nog duurder moeten betalen. De Raad stelt dat hier een rol weggelegd is voor de ombudsdienst. Deze kan klanten met dreigende betalingsmoeilijkheden bijstaan om een leverancier te zoeken met een voordeliger tarief.

Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthouden zich bij dit advies omdat zij hierover via de SERV advies wensen uit te brengen.

Met de meeste hoogachting,

Hubert David
Voorzitter

⁴ VREG, Nieuwsbrief van 31 augustus 2006.

ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULERINGSINSTANTIE
VOOR DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B | Koning Albert II-laan 7 | B-1210 Brussel
Tel. +32 2 553 13 53 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 12 september 2006

met betrekking tot

- het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de aardgasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen en
- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt

Inleiding

De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring verleend aan een ontwerpbesluit inzake de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt (hierna afgekort tot "Ontwerpbesluit"). Als rechtsbasis voor dit ontwerpbesluit wordt in de aanhef verwezen naar artikel 19 van het Elektriciteitsdecreet en artikel 18 van het Aardgasdecreet. Overeenkomstig deze artikelen kan de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, openbaredienstverplichtingen opleggen aan de netbeheerders en leveranciers.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid (hierna afgekort tot "Minister"), heeft op 31 juli 2006 aan de VREG een verzoek gericht om advies te verlenen over het Ontwerpbesluit binnen een termijn van een maand, met verlenging tot 15 september omwille van de verlofperiode.

Het Ontwerpbesluit wordt vergezeld van voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de aardgasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen (hierna afgekort tot "Voorontwerp van decreet"). De Minister heeft de VREG ook gevraagd haar advies te verlenen over dit Voorontwerp van decreet.

Het hiernavolgende advies van de VREG wordt verleend in dit kader.

1. Algemene opmerkingen

De elektriciteits- en gasmarkt werd vrijgemaakt op 1 juli 2003. Reeds meer dan drie jaar worden de sociale openbaredienstverplichtingen toegepast door leveranciers en netbeheerders en kijkt de VREG hierop toe. Alle marktpartijen hebben in deze periode hun processen ontwikkeld en systemen opgebouwd. De sociale correctiemechanismen, die veelal voortkwamen uit de vroegere gebonden markt, moesten immers aangepast worden aan een volledige nieuwe marktcontext. Bij het in praktijk brengen van de sociale openbaredienstverplichtingen werd veel ervaring opgedaan door alle partijen. Op basis van deze ervaring kan men vandaag evalueren of de gewenste sociale bescherming in de energiemarkt bereikt wordt en waar er tekortkomingen zijn.

Gezien haar toezichthoudende rol, is de VREG steeds zeer sterk betrokken geweest bij de implementatie en uitvoering van de sociale openbaredienstverplichtingen. Dit verklaart de uitgebreidheid van het hiernavolgende advies op de voorliggende ontwerpsteksten, dat voornamelijk detailopmerkingen bevat. De VREG heeft in het afgelopen jaar zelf een aantal tekortkomingen in de huidige regelgeving signaleerd. Zo was de beëindiging van leveringscontracten om een andere reden dan wanbetaling niet geregeld. Dit doet zich voor in het geval van contracten met een beperkte termijn die niet verlengd worden of wanneer de netgebruiker zelf zijn contract opzegt. Ook verliepen verhuizingen niet altijd vlekkeloos omdat de vertrekkende en nieuwe bewoner elk hun eigen leverancier moesten op de hoogte brengen van hun verhuizing. Voor deze problemen werden in de ontwerpsteksten oplossingen voorzien.

De voorgestelde aanpassingen van de sociale openbare dienstverplichtingen komen sterk tegemoet aan de bezorgdheden van de VREG. Dit advies spitst zich dan ook toe op de volledigheid, duidelijkheid en haalbaarheid van de aangepaste verplichtingen, hierbij rekening houdend met volgende bezorgdheden:

1. Uitzonderingsmaatregelen voor welbepaalde doelgroepen (beschermde afnemers, gezinnen met of zonder kinderen) veroorzaken bijkomende administratieve handelingen bij de partijen die deze moeten uitvoeren. Dit leidt tot extra kosten, die voor de ene partij (leveranciers) toetredingsdrempels kunnen betekenen, of bij de andere partij (netbeheerders) worden doorgerekend via de tarieven. Daar waar de VREG vermoedt dat dit het geval is, werden deze effecten signaleerd.

2. Vaak is een partij afhankelijk van een andere partij om te komen tot een beslissing of actie. Daarom moeten duidelijke richtlijnen gegeven worden, bijvoorbeeld over uit te wisselen informatie en de termijnen waarin dat moet gebeuren). Zo kunnen op een correcte manier de risico's (en daaraan verbonden kosten) van deze afhankelijkheid ingeschat worden en kan men de betrokken partij wijzen op zijn verantwoordelijkheid bij het niet naleven van deze richtlijnen. Zeker in een context waarbij meerdere partijen (leveranciers, netbeheerders, LAC's,...) betrokken worden is dit van belang.
3. De zeer specifieke verplichtingen die in Vlaanderen opgelegd worden, moeten vertaald worden naar een bepaalde technologie (budgetmeter, stroombegrenzer,...) die vaak enkel in Vlaanderen toegepast wordt. Vaak zijn slechts enkele toeleveranciers geïnteresseerd voor de ontwikkeling en beperkte productie van deze technologie, wat de kostprijs van de verplichting kan opdrijven.
4. Het marktaandeel van de netbeheerders op de huishoudelijke elektriciteits- en aardgasmarkt bedroeg op 1/8/06 respectievelijk 1,81% en 2,31%, en vertoont een steeds stijgende tendens. Voor aardgas is de sociale leverancier daardoor de vierde grootste leverancier. Er moeten voldoende incentives en mogelijkheden zijn voor deze afnemers om weer bij een commerciële leverancier terecht te komen. De ontwerp teksten bevatten hiervoor al een aantal bevorderende maatregelen. Ook de multivendorbudgetmeter en een aangepast tarievenbeleid kunnen hiervoor in de toekomst een oplossing bieden.
5. Op basis van de toelichting over de sociale bescherming van energieafnemers in het buitenland die via deelname aan internationale congressen verkregen werd, kan de VREG bevestigen dat Vlaanderen een uitgebreid sociaal vangnet heeft opgebouwd voor mensen die problemen ondervinden om hun energiefactuur te betalen. De meeste andere landen opteren voor een algemeen armoedebelief, zonder specifieke maatregelen voor bepaalde sectoren.

Wij hopen met onze opmerkingen en suggesties tot verbeteringen, bij te dragen tot het tot stand komen van sociale openbaardienstverplichtingen die leiden tot een transparante, efficiënte en haalbare sociale bescherming van huishoudelijke afnemers in de vrijgemaakte energiemarkt.

2. Inhoud van het Voorontwerp van decreet

2.1. Gedeeltelijke opheffing van het Decreet Minimale levering

In het Voorontwerp van decreet wordt het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op de minimale levering van elektriciteit, aardgas en water (hierna afgekort tot "Decreet minimale levering"), grotendeels opgeheven voor wat elektriciteit en gas betreft.

Enkel artikel 7 met betrekking tot de oprichting en werking van de Lokale Adviescommissie (LAC) wordt in gewijzigde vorm behouden. Met name wordt nu bepaald dat de LAC een advies moet verlenen over:

- verzoeken om afsluiting door de netbeheerder, in de gevallen bedoeld in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet;
- verzoeken om afsluiting door de netbeheerder, ingeval het leveringscontract van de afnemer werd opgezegd door zijn leverancier omwille van een andere reden dan wanbetaling (de zogenaamde "commerciële drop") en indien de (aardgas)netbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke afnemer door een leverancier kan worden beleverd;
- verzoeken om heraansluiting van de huishoudelijke afnemer.

De definities van het decreet worden, voor wat de interpretatie van dit artikel 7 betreft, aangepast aan de vrije markt.

2.2. Integratie van de belangrijkste bepalingen uit het Decreet Minimale levering in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet

De basisprincipes van de artikelen van het Decreet op de minimale levering (met uitzondering van artikel 7) voor wat elektriciteit en aardgas betreft, worden vervolgens via het Voorontwerp van decreet geïntegreerd in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet, zij het mits een aantal wijzigingen. Het basisprincipe dat ieder recht heeft op een "ononderbroken toevoer van aardgas of elektriciteit" blijft evenwel behouden.

In het Decreet Minimale levering was afsluiting van de toevoer van elektriciteit en aardgas mogelijk bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid, bij fraude of bij klaarblijkelijk onwil. In deze laatste twee gevallen moet er evenwel eerst een advies zijn van de Lokale Adviescommissie.

Het Voorontwerp van decreet voegt nu in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet een aangepaste regeling in. Deze bestaat erin dat in de volgende gevallen de netbeheerder de toevoer mag afsluiten zonder advies van de LAC: onveiligheid, leegstand, fraude en weigering door de afnemer om een leveringscontract te sluiten.

In de volgende situaties kan de netbeheerder enkel afsluiten na advies van de LAC:

- weigering door de afnemer om de netbeheerder toegang te geven tot zijn woning voor de plaatsing, inschakeling, controle of meteropname van de budgetmeter;
- weigering door de afnemer om de netbeheerder toegang te geven tot zijn woning voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter;
- weigering van de afnemer om een afbetalingsplan te sluiten of niet-naleving van dit plan;
- bij herhaaldelijk niet-verschijnen op de LAC, terwijl kan worden aangetoond dat hij driemaal behoorlijk daartoe werd opgeroepen;
- als de huishoudelijke afnemer geen leveringscontract wil sluiten nadat hij een jaar door de netbeheerder wordt beleverd, tenzij de afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten.

Door een wijziging van de definitie van "huishoudelijke afnemer" in het Elektriciteitsdecreet wordt het duidelijk dat gemengde eindafnemers (afnemers met een privé en professioneel verbruik op dezelfde meter) die een contract afgesloten hebben op naam van de zaak, geen recht meer hebben op de sociale openbaredienstverplichtingen in het Elektriciteitsdecreet. Enkel afnemers die in de betrokken woning gedomicilieerd zijn, zijn te beschouwen als huishoudelijke afnemer, tenzij het leveringscontract op het betrokken afnamepunt werd gesloten door een rechtspersoon.

Verder voegt het Voorontwerp van decreet uitdrukkelijk toe aan artikel 19 van het Elektriciteitsdecreet en artikel 18 van het Aardgasdecreet dat de Vlaamse Regering openbaredienstverplichtingen kan opleggen aan de netbeheerders met betrekking tot de plaatsing en werking van budgetmeters en stroombegrenzers en aan de leveranciers met betrekking tot de beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en in geval van opzegging van het leveringscontract.

In het Voorontwerp van decreet worden nu ook specifieke boetes ingevoerd die de VREG kan opleggen in geval van niet-naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen

3. Opmerkingen VREG bij het Voorontwerp van decreet

De VREG is verheugd dat een regeling wordt getroffen voor bepaalde situaties die zich voordoen in de vrijgemaakte markt (bv. opzeg leveringscontract) of zelfs voordien al in de gebonden markt (bv. leegstand), waarvoor nog geen oplossing was voorzien in het Decreet minimale levering. De VREG is ervan overtuigd dat de voorgestelde aanpassingen, alleszins voor netbeheerders en leveranciers, leiden tot duidelijkere richtlijnen voor het beschermen van sociaal zwakkeren, het afsluiten en het heraansluiten. Het afstemmen van de betrokken decreten op de vrije markt, leidt tot een heldere toekenning van de verantwoordelijkheden aan de marktpartijen die bij de vrijmaking van de markt zijn ontstaan. Ook de bijkomende specifieke sanctioneringsmogelijkheden voor de VREG tegen

overtredingen van de opgelegde sociale openbardienstverplichtingen zullen bijdragen tot een betere naleving van deze maatregelen door de betrokken marktpartijen.

In de nota aan de Vlaamse Regering wordt opgemerkt dat de LAC, alvorens een advies te verlenen, steeds een onderzoek moet voeren dat een antwoord moet geven op de vraag of de huishoudelijke afnemer niet in een te preciaire situatie verkeert waardoor afsluiting onverantwoord zou zijn. De VREG beaamt dat de sociale bescherming die met de voorgestelde aanpassingen aan de decreten beoogd wordt aan de hand van verplichtingen opgelegd aan leveranciers en netbeheerders, staat of valt met de werking van de LAC's. Ook de bijkomende kosten en baten die netbeheerders en leveranciers ondervinden door de verbetering van de regelgeving, zal afhangen van de efficiëntie, snelheid en betrokkenheid waarmee de LAC's de aan hen voorgelegde dossiers behandelen. Zeker in grootsteden waar het aantal te behandelen dossiers bij elke LAC-sessie (wekelijks of maandelijks) kan oplopen tot enkele duizendtallen, moet veel aandacht besteed worden aan de ondersteuning en uitbouw van deze comités. Bijvoorbeeld: een verzoek tot afsluiting door een netbeheerder dat niet in de agenda van een LAC kan worden opgenomen wegens het grote aantal te behandelen dossiers, zal ertoe leiden dat de stroom- of gastoevoer naar een afnemer behouden blijft en daarmee de onzekerheid voor de netbeheerder over de recuperatie van de kosten voor deze energielevering alsook de opbouw van schulden door de afnemer. Oninbare kosten worden gesocialiseerd door deze in te werken in de distributienettarieven.

Naast deze algemene bezorgdheid heeft de VREG nog een aantal (puntsgewijze) opmerkingen bij de tekst van het Voorontwerp van decreet:

3.1. Opmerkingen in verband met de wijzigingen aangebracht aan het Decreet Minimale levering

In de definitie van "netbeheerder" die in artikel 2 van het Voorontwerp van decreet wordt ingevoegd in het Decreet Minimale levering wordt verwezen naar de beheerder van een distributienet, "als vermeld in artikel 2, 2°" van het Elektriciteitsdecreet. Dit moet artikel 2, 11° zijn.

De term "aardgasdistributienetbeheerder", zoals gebruikt in het gewijzigde artikel 2, 2° van het Decreet Minimale levering, kan volgens de VREG beter vervangen worden door de kortere en meer gebruikelijke term "aardgasnetbeheerder", naar analogie met het Aardgasdecreet.

In artikel 3 van het Voorontwerp van decreet wordt artikel 7 van het Decreet Minimale levering gewijzigd, voor wat elektriciteit en aardgas betreft. Met name worden de begrippen "distributeur" en "abonnee" vervangen door de termen die gebruikelijk zijn in de vrijgemaakte energiemarkt, namelijk "netbeheerder" en "huishoudelijke afnemer". Verder worden de gevallen waarin de LAC een advies dient te verlenen aangepast. Met betrekking tot de tekst van dit tweede lid van het gewijzigde artikel 7 heeft de VREG een aantal opmerkingen:

- Er wordt een opsomming gemaakt tussen elektriciteit enerzijds en aardgas anderzijds, terwijl dat volgens de VREG in één formulering kan gegoten worden zonder ook maar iets aan de inhoud van het artikel te wijzigen.
- De VREG vraagt zich af waarom de verzoeken tot afsluiting, bedoeld in 1°, b) en 2°, b) van dit gewijzigde artikel 7, tweede lid, van het Decreet Minimale levering niet opgenomen worden in artikel 18quater van het Elektriciteitsdecreet en artikel 17ter van het Aardgasdecreet net als de andere gevallen waarin de netbeheerder de energietoevoer kan afsluiten, zoals opgenomen in 1°, a) en 2°, a). Artikel 7 moet dan enkel bepalen dat de LAC een gemotiveerd advies moet uitbrengen over verzoeken van de netbeheerder tot afsluiten van zowel elektriciteit en aardgas in de gevallen zoals vermeld in de decreten, en over de verzoeken tot heraansluiting.
- De VREG merkt op dat het niet logisch is dat de LAC advies moet verlenen over een verzoek van de netbeheerder om een huishoudelijke afnemer af te sluiten, in het geval bedoeld in artikel 18quater, 8°, van het Elektriciteitsdecreet. Daarin wordt verwezen naar de situatie waarin de afnemer herhaaldelijk niet verschenen is op de LAC. In die situatie gaat het om een

dossier dat reeds bij de LAC aanhangig is gemaakt, niet om een dossier waarin de netbeheerder een verzoek tot afsluiting moet indienen bij de LAC. Dit punt 8° is m.a.w. geen situatie waarin de netbeheerder naar de LAC moet stappen, maar eerder een reden voor de LAC om een positief advies te geven aan de netbeheerder om een huishoudelijke afnemer af te sluiten wanneer deze in een situatie beschreven in artikel 18quater van het Elektriciteitsdecreet en artikel 17ter naar de LAC is gestapt.

- In 1°, b) en 2°, b) wordt bepaald dat de LAC een advies moet geven over een verzoek tot afsluiting ingeval het leveringscontract van de afnemer werd opgezegd door zijn leverancier omwille van een andere reden dan wanbetaling (de zogenaamde "commerciële drop") en indien de (aardgas)netbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke afnemer door een leverancier kan worden beleverd. De VREG vraagt zich af op welke manier de netbeheerder kan of moet aantonen dat de afnemer alsnog door een leverancier kan worden beleverd. Ook rijst de vraag waarom deze bijkomende bevoegdheid opgenomen wordt in het decreet Minimale levering en niet in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet, zoals voor de overige situaties waarin de LAC een advies moet verlenen, zoals bedoeld in het nieuwe artikel 7, 1°, a) en 2°, a) van het Decreet Minimale levering.

Overeenkomstig hetzelfde artikel dient de LAC haar advies uit te brengen binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek. In de praktijk wordt echter een termijn van 1 maand gehanteerd om de LAC's toe te laten een degelijk sociaal vooronderzoek in te plannen en uit te voeren en de betrokken afnemers tijdig uit te nodigen. De VREG stelt dan ook voor om deze termijn te verlengen naar een maand.

Op basis van deze opmerkingen meent de VREG dat de tekst van het gewijzigde artikel 7 bijgevolg - zonder inhoudelijke wijziging - kan worden geherformuleerd tot:

"Artikel 7. Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en procedure door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie brengt binnen dertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, een gemotiveerd advies uit over, een van de onderstaande gevallen:

1° het verzoek van een netbeheerder of aardgasnetbeheerder om de huishoudelijke afnemer af te sluiten, in de gevallen respectievelijk vermeld in artikel 18quater, 5° tot ... van het Elektriciteitsdecreet en artikel 17ter, 5° tot ... van het Aardgasdecreet;

2° het verzoek van een huishoudelijke afnemer tot heraansluiting, na een beëindiging van de toestand, als vermeld in artikel 18quater, 5° tot ... van het Elektriciteitsdecreet of artikel 17ter, 5° tot ... van het Aardgasdecreet."

Opgemerkt moet worden dat in dit artikel 7 enkel bepaald wordt over welke verzoeken de LAC een advies dient te verlenen. Het decreet bevat geen opsomming van de criteria die de LAC dient te respecteren bij het nemen van haar advies. Het herhaaldelijk niet-verschijnen op de LAC-zittingen en "het wel kunnen, maar niet willen betalen" kunnen een dergelijk criterium uitmaken.

De VREG merkt verder op dat niet geregeld is wie er na een heraansluiting, bij positief advies van de LAC over een verzoek bedoeld in 1°, c) en 2°, c), dient te leveren aan de afnemer. Er moet ofwel bepaald worden dat de LAC als voorwaarde moet stellen in haar advies dat de betrokken afnemer nog een leveringscontract moet afsluiten met een leverancier ofwel dat de netbeheerder zal moeten leveren aan de betrokken heraangesloten afnemer.

In het gewijzigde artikel 7 van het Decreet Minimale levering is nog steeds sprake van een "advies" van de LAC over verzoeken tot afsluiting en een "dwingend advies" van de LAC bij verzoeken tot heraansluiting. In beide gevallen blijft de waarde van een dergelijk advies onduidelijk: een negatief advies is ook een advies. Wat als de netbeheerder een advies naast zich neerlegt? De VREG vraagt zich dan ook af of het niet eerder de bedoeling is dat de LAC een beslissing neemt in plaats van een advies geeft.

3.2. Opmerkingen i.v.m. de wijzigingen aangebracht aan het Elektriciteitsdecreet

In **artikel 4 van het Voorontwerp van decreet** wordt de definitie van een "huishoudelijke afnemer" in het Elektriciteitsdecreet gewijzigd.

Hoewel de VREG akkoord gaat met het aanpassen van de definitie, merkt ze op dat deze wijziging niet alleen tot gevolg heeft dat gemengde afnemers geen recht meer hebben op de sociale openbaredienstverplichtingen. Bijvoorbeeld ook huisbewaarders die in bedrijfsgebouwen wonen, waarbij het leveringscontract op het afnamepunt gesloten werd door het bedrijf zullen hierop geen beroep meer kunnen doen zodra het betrokken bedrijf zijn energiefacturen niet meer betaalt. De verduidelijking van de definitie vereenvoudigt de (markt)processen die verbonden worden aan respectievelijk huishoudelijke afnemers en niet-huishoudelijke afnemers, maar de VREG wenst te waarschuwen dat de kans bestaat dat, als gevolg van de uitsluiting van gemengde afnemers, gezinnen met kinderen (in de winter) worden afgesloten.

Daarnaast heeft de aanpassing van de definitie ook gevolgen voor de toekenning van gratis elektriciteit conform artikel 18 bis van het Elektriciteitsdecreet. Momenteel gebeurt deze toekenning zuiver op basis van domiciliegegevens ongeacht of het leveringscontract werd afgesloten door een rechtspersoon. Gemengde afnemers zullen dus ook uitgesloten worden van de toekenning van gratis elektriciteit.

Volgens de VREG kan aan de definitie best worden toegevoegd dat het om een huishoudelijke afnemer moet gaan die aangesloten is op het distributienet op laagspanning (< 1000 volt). Het plaatsen van budgetmeters bij de weinige huishoudelijke afnemers die om een of andere reden aangesloten zijn op het hoogspanningsnet lijkt de VREG immers technisch onmogelijk zonder grote kosten voor de netbeheerder. In de praktijk zal deze situatie zich niet vaak voordoen gezien gemengde afnemers sowieso worden uitgesloten.

Ten slotte wordt opgemerkt dat deze definitie voor "huishoudelijke afnemer" niet dezelfde is als de definitie van "huishoudelijke eindafnemer" die opgenomen werd in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik en dat onlangs ter advies werd voorgelegd aan de VREG. Dit kan voor verwarring zorgen (zie ook opmerking in ADV-2006-2).

In **artikel 5 van het Voorontwerp van decreet** wordt een artikel 18ter en 18quater ingevoegd in het Elektriciteitsdecreet.

In dit artikel 18ter wordt bepaald dat iedere huishoudelijke afnemer recht heeft op een ononderbroken toevoer van elektriciteit. De VREG beseft dat deze term overgenomen wordt uit het Decreet Minimale levering, maar merkt op dat de term "ononderbroken toevoer" niet overeenstemt met de bedoeling van de decreetgever. Geplande of ongeplande onderbrekingen van de elektriciteitstoevoer kunnen immers niet vermeden worden. Correcter lijkt de formulering "iedere huishoudelijke afnemer heeft recht op de levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit".

Wat het nieuwe artikel 18quater van het Elektriciteitsdecreet betreft (de gevallen waarin de netbeheerder de toevoer van elektriciteit kan afsluiten), merkt de VREG op dat de inhoud van dit artikel in grote mate overlapt met artikel 41 van het Ontwerpbesluit, waarin eveneens de gevallen worden bepaald waarin de netbeheerder de toevoer van elektriciteit of aardgas kan afsluiten. Deze overlapping is overbodig en kan op termijn leiden tot het ontstaan van elkaar tegensprekende teksten.

In 7° wordt de situatie bedoeld waarin de afnemer weigert om een afbetalingsplan na te leven. De VREG stelt voor om te verduidelijken dat het gaat om het niet naleven van een afbetalingsplan ten aanzien van de netbeheerder (zoals bedoeld in artikel 40 van het Ontwerpbesluit).

De VREG vraagt zich af of er niet een bijkomende situatie dient te worden ingevoegd, namelijk de situatie waarin er sprake is van wanbetaling ten opzichte van de netbeheerder, na afloop van de procedure bedoeld in de artikelen 37 en volgende van het Ontwerpbesluit. Ook hier dient de LAC eerst een positief advies te verlenen vooraleer de netbeheerder kan overgaan tot afsluiting.

Ten slotte verwijst de VREG naar haar opmerkingen die hierboven al werden gemaakt bij het gewijzigde artikel 7 van het Decreet Minimale Levering in verband met de situatie waarin de afnemer driemaal niet is verschenen op de LAC-zitting en in verband met de opzegging van het leveringscontract omwille van een andere reden dan wanbetaling waarbij de netbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke afnemer door een leverancier kan worden beleverd.

In §3 van dit artikel 18quater wordt bepaald dat de kosten voor **heraansluiting** steeds ten laste zijn van de betrokken huishoudelijke afnemer. De VREG stelt zich hierbij de vraag of dit wel billijk is wanneer er onterecht werd afgesloten of wanneer een periode van onveiligheid, die niet veroorzaakt werd door de betrokken afnemer (maar wel door bv. de eigenaar van de woning), is beëindigd. Zoals hierboven reeds opgemerkt werd, wordt ook best verduidelijkt onder welke voorwaarden er opnieuw mag aangesloten worden, meer bepaald dat een leverancier moet gekend zijn of dat de LAC beslist dat de netbeheerder de levering voor zijn rekening moet nemen. Eventueel kan in het artikel opgenomen worden dat de Vlaamse Regering naast de termijnen ook de voorwaarden voor her aansluiting bepaalt.

In **artikel 6 van het Voorontwerp van decreet** stelt de VREG voor de formulering “de plaatsing en werking van budgetmeters” te vervangen door “de plaatsing en exploitatie van budgetmeters”.

Bijkomend zou in **Artikel 7, §1, 5°, van het Elektriciteitsdecreet** toegevoegd moeten worden dat de netbeheerders ook de openbardienstverplichtingen moeten uitvoeren, opgenomen in de artikelen 18ter en 18quater van het Elektriciteitsdecreet.

De mogelijkheid om boetes voor overtredingen op de sociale openbardienstverplichtingen op te leggen betekent een belangrijke aanmoediging voor distributienetbeheerders om hun processen te optimaliseren. De specifieke mogelijkheid om laattijdige her aansluiting te kunnen sanctioneren is hiervan een goed voorbeeld. De VREG zou immers willen opmerken dat het terecht afsluiten van de elektriciteits- en gastoevoer, op zich geen probleem hoeft te zijn, als gegarandeerd kan worden dat er ook zeer snel kan her aangesloten worden als alle voorwaarden hiervoor voldaan zijn.

Tot op heden werden nog geen boetes voor overtredingen op de sociale openbardienstverplichtingen opgelegd door de VREG. Deze wijziging van het Decreet zal dus waarschijnlijk leiden tot bijkomende werkbelasting voor de VREG.

3.3. Opmerkingen i.v.m. de wijzigingen aangebracht aan het Aardgasdecreet

Wat de wijzigingen betreft aan het Aardgasdecreet, dienen dezelfde opmerkingen te worden gemaakt als bij de wijzigingen aan het Elektriciteitsdecreet.

De VREG wenst volgend bijkomend probleem te signaleren: het aardgasdistributienet in Baarle-Hertog wordt omwille van historische en technische redenen, beheerd door de Nederlandse aardgasnetbeheerder Intergas Netbeheer. Voor het merendeel van zijn netgebruikers valt deze aardgasnetbeheerder onder Nederlandse regelgeving. Deze bevatten niet dezelfde openbardienstverplichtingen als in Vlaanderen. Deze netbeheerder kan bijgevolg de Vlaamse sociale openbardienstverplichting niet op een efficiënte manier in praktijk brengen voor het beperkte aantal (928) huishoudelijke afnemers op Vlaams grondgebied. De VREG adviseert daarom om in het besluit de mogelijkheid te voorzien om in dit geval (of gelijkaardige gevallen die zich in de toekomst zouden voordoen), alternatieve werkwijzen toe te laten op voorwaarde dat deze een gelijkwaardige sociale bescherming bieden.

4. Inhoud van het Ontwerpbesluit

Het Ontwerpbesluit heeft tot doel de bestaande besluiten van de Vlaamse Regering met betrekking tot de sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt enerzijds en aardgasmarkt anderzijds te vervangen door één besluit.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste wijzigingen die opgenomen zijn in het Ontwerpbesluit ten opzichte van de bestaande besluiten:

- Leveranciers worden verplicht om het standaardontwerp van hun herinneringsbrief en ingebrekestelling ter goedkeuring voor te leggen van de VREG.
- De minimale opzegtermijn die de leverancier dient te respecteren bij opzegging van een leveringscontract van een klant wordt verlengd van één naar twee maanden.
- Wanneer het leveringscontract van een afnemer wordt opgezegd omwille van een andere reden dan wanbetaling, geldt dezelfde procedure als voor wanbetaling, behoudens wanneer de netbeheerder van mening is dat de afnemer redelijkerwijs een leveringscontract moet kunnen sluiten met een leverancier. In dat geval kan de netbeheerder een verzoek tot afsluiting indienen bij de LAC.
- Er wordt een procedure voorzien die geldt bij contractloze levering als gevolg van een verhuizing. Het betreft gevallen waarin iemand vergeten is zijn leverancier in te lichten van zijn verhuizing of geen leverancier zoekt. De leverancier van de vorige bewoner moet in dat geval de netbeheerder van deze situatie op de hoogte te brengen, zodat deze de nieuwe bewoner kan verzoeken om alsnog zijn situatie te regulariseren. Wanneer de afnemer niet reageert op deze (telefonische en schriftelijke) verzoeken van de netbeheerder, zal de netbeheerder ter plaatse komen bij de afnemer en hem verzoeken een regularisatieformulier te ondertekenen. Hierop kan de afnemer ofwel aanduiden wie zijn huidige leverancier is ofwel, bij ontstentenis, akkoord gaan met de verdere levering door de leverancier van de vorige bewoner. In dit laatste geval kan hij daarna alsnog naar een andere leverancier overstappen zonder kosten, maar mits inachtnaam van een opzegtermijn van een maand. Als de afnemer weigert om dit regularisatieformulier te ondertekenen, kan de netbeheerder overgaan tot afsluiting zonder een advies van de LAC.
- Er wordt een procedure toegevoegd die gevolgd moet worden bij fraude van de eindafnemer.
- De netbeheerder wordt verplicht om bij huishoudelijke afnemers wier leveringscontract werd opgezegd omwille van wanbetaling steeds een budgetmeter te plaatsen, tenzij in 3 specifieke gevallen (technisch onmogelijk om een budgetmeter te plaatsen, leveringscontract dat binnen de 3 maanden ingaat, kleine netbeheerder). In het huidige besluit kon de afnemer ook buiten deze drie gevallen opteren voor de plaatsing van een stroombegrenzer.
- De netbeheerder krijgt meer tijd om deze budgetmeter te plaatsen: tot 30 kalenderdagen na het einde van de opzegtermijn (terwijl dat in het huidige besluit in de laatste tien dagen voor het einde van de opzegtermijn diende te gebeuren).
- Het hulpkrediet op de budgetmeter wordt verhoogd van 50 kWh naar 200 kWh.
- De minimale levering van elektriciteit wordt verhoogd van 6 Ampère naar 8 Ampère voor gezinnen zonder kinderen en 12 Ampère voor gezinnen met kinderen.
- De regeling inzake het aantal oplaadpunten dat de netbeheerder moet voorzien, is gewijzigd. De eis om minimum één oplaadplaats per gemeente te hebben blijft behouden. Nu is toegevoegd dat bijkomende oplaadpunten worden vastgelegd op basis van de behoeften.
- Bij elk oplaadpunt moeten verschillende betaalmogelijkheden mogelijk zijn, waaronder minstens de mogelijkheid tot betaling in contant geld en Proton.
- De regeling voor de afbouw van schulden wordt uitgebreid. Zo kan elektriciteit of aardgas dat verbruikt wordt na het einde van het leveringscontract maar voor de plaatsing van de budgetmeter, verrekend worden via de opladingen.
- Niet-beschermden klanten kunnen niet meer opteren voor een gratis stroombegrenzer maar de kosten van de plaatsing van de budgetmeter zullen voor niet-beschermden klanten ook verrekend kunnen worden via de opladingen en dus gespreid kunnen worden.

- Er wordt een procedure opgenomen die de netbeheerder moet volgen bij wanbetaling van een afnemer die door hem van elektriciteit en/of aardgas wordt voorzien.
- Het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door een omschrijving van de gevallen waarin mag worden afgesloten, met of zonder beslissing van de LAC. Nieuw is dat de netbeheerder nu ook afnemers mag afsluiten die door hem beleverd worden en geen inspanning leveren om terug te keren naar de vrije markt. Indien deze afnemers na een jaar levering door de netbeheerder nog geen leveringscontract hebben afgesloten, kan de netbeheerder een verzoek tot afsluiting indienen bij de LAC. De netbeheerder dient de betrokken afnemer wel tijdig opgeroepen te hebben om alsnog een leveringscontract te sluiten.
- Leveranciers zullen steeds een door beide partijen ondertekend leveringscontract moeten bezorgen aan de betrokken afnemer.
- In nieuwe sociale woningen met een afzonderlijke meetinrichting per wooneenheid moet steeds een budgetmeter wordt geplaatst. De kosten hiervan vallen ten laste van de netbeheerder.
- De gegevens die bij leveranciers en netbeheerders worden opgevraagd ter evaluatie van het sociale energiebeleid worden gewijzigd. In het kader van administratieve vereenvoudiging worden niet meer alle gegevens per gemeente opgevraagd en moeten de leveranciers geen opsplitsing meer maken voor elektriciteit en aardgas. Anderzijds worden wel een aantal bijkomende cijfers opgevraagd, onder andere met betrekking tot de LAC, om het sociale energiebeleid beter te kunnen opvolgen.

5. Opmerkingen van de VREG bij het Ontwerpbesluit

De VREG ondersteunt deze herziening van het besluit volledig. De VREG had immers zelfesignaleerd dat de bestaande sociale openbardienstverplichtingen niet meer het gewenste effect bereikten en onvoldoende bescherming boden in de nieuwe context van de vrijgemaakte energiemarkt. Aan onze bezorgdheden werd in grote mate tegemoet gekomen.

Toch wenst de VREG enkele opmerkingen te maken bij het nieuwe besluit, die voortkomen uit het overleg dat de VREG op regelmatige basis voert met de marktpartijen en uit onze ervaringen op de vrijgemaakte markt.

1) Algemeen kan gesteld worden dat het voorschrijven van uitzonderingsmaatregelen voor bepaalde groepen van afnemers, doorgaans leidt tot bijkomende administratieve belastingen van de partijen die deze maatregelen moeten voorzien, bovenop hun eigen kernactiviteiten. Zo is geweten dat al veel inspanningen geleverd worden door zowel distributienetbeheerders en leveranciers als de VREG bij het uitvoeren van de sociale openbardienstverplichtingen.

Voorals de uitzonderingsmaatregelen activiteiten inhouden die niet altijd stroken met de 'natuurlijke' marktrol die een partij heeft, worden in verhouding onevenredige lasten bij deze partij gelegd. Zo wordt bijvoorbeeld aan een distributienetbeheerder de rol van 'sociale leverancier' opgelegd als vangnet voor afnemers met betalingsmoeilijkheden, hoewel de vrijmaking van de markt een zeer strikte scheiding tussen leveringsactiviteiten en netbeheer oplegt. De netbeheerder moet hierdoor 'leveranciersactiviteiten' ontplooiën met de daaraan verbonden investeringen in klantenbeheer- en facturatiesystemen, klantenkantoren, contactcenters, enzovoort. Activiteiten die hij door de unbundling juist heeft moeten afstoten.

2) Daarenboven leidt het opleggen van verplichtingen van sociale aard aan leveranciers tot toetredingsdrempels tot de vrije energiemarkt van Vlaanderen. Het verbod op de aanrekening van kosten aan beschermde afnemers voor het versturen van herinneringsbrieven en ingebrekestellingen, is een kost die voor nieuwe leveranciers met een (nog) klein klantenbestand relatief zwaar doorweegt, rekening houdend met concurrentie en prijsdruk. Dit kan ertoe leiden dat deze leveranciers deze klanten zullen weren, vooral als de kost voor het bedienen van deze klanten hoger is dan de kost van

het 'screenen' van deze klanten. Voor leveranciers met een groter klantenbestand kunnen deze uitzonderingsmaatregelen goedkoper geïntegreerd worden in de normale klantensystemen en wegen de kosten minder op de inkomsten. Er moet over gewaakt worden dat de toetredingsdrempels niet te hoog worden.

3) Ten derde waarschuwt de VREG voor maatregelen die sterk gekoppeld worden aan technische (onder andere metering) oplossingen, zeker in een markt met een internationaal karakter. Door te specifieke eisen te stellen kunnen ook de technische oplossingen zeer specifiek voor de Vlaamse markt zijn waardoor het aantal aanbieders van de geschikte technologie beperkt wordt. Dit kan de geschikte technologie duur maken, wat de kostprijs van de uitvoering van de maatregel verhoogt. De budgetmeter is hiervan een voorbeeld.

Naast deze algemene bemerkingen heeft de VREG ook (artikelsgewijze) opmerkingen op de voorgestelde teksten.

In **artikel 4, §3, van het Ontwerpbesluit** worden leveranciers verplicht om het standaardontwerp van hun herinneringsbrief en ingebrekestelling ter goedkeuring voor te leggen aan de VREG. De VREG merkt op dat zij wel kan nagaan of deze brieven voldoen aan de wetgeving, maar dat het taalgebruik in deze brieven soms onduidelijk en moeilijk begrijpbaar is voor de betrokken afnemers. Er is een belangrijk communicatief aspect verbonden aan deze brieven en de VREG merkt op dat zij geen specialist terzake is. Eventueel kan voorgesteld worden dat leveranciers en netbeheerders in overleg met de VREG modelbrieven opstellen die daarna door de VREG opgelegd worden. Hierbij kan ook het advies van de afdeling communicatie van de Vlaamse overheid (DAR, voorheen COO) ingewonnen worden. In afwachting hiervan kunnen de eigen modellen verder gebruikt worden. Door een jaarlijkse evaluatie kunnen de modelbrieven actueel gehouden worden. Eenzelfde opmerking kan gegeven worden bij artikel 8, §4, artikel 29, §2 en artikel 39, §2.

In **artikel 5 van het Ontwerpbesluit** wordt bepaald dat aan beschermde afnemers geen kosten kunnen worden aangerekend voor het versturen van herinneringsbrieven en ingebrekestellingen. Het gevaar bestaat dat beschermde afnemers hun betalingsgedrag aanpassen, wetende dat herinneringsbrieven en ingebrekestellingen gratis zijn. Het dragen van deze kosten zorgt voor een extra toetredingsdrempel voor eventuele nieuwe toetreders.

In **artikel 7, §1**, wordt de minimale opzegtermijn die de leverancier dient te respecteren bij opzegging van een leveringscontract van een klant verlengd van één naar twee maanden. De bedoeling is de opgezegde afnemers meer tijd te geven om een andere leverancier te zoeken. Om dezelfde reden kan de huishoudelijke afnemer nu tot twee (in plaats van tien) dagen voor het einde van de opzegtermijn nog een leverancier aanduiden.

Beide maatregelen zullen echter niet 100% hun doel bereiken zolang in het bestaande communicatieverkeer tussen netbeheerder en leverancier het "informatieel" over het betalingsgedrag van de afnemer (ook wel het "switch-na-drop"-bericht genoemd) blijft bestaan. Als een leverancier een nieuwe klant contracteert, meldt hij dit via het gewone switchbericht aan de netbeheerder. Wanneer het echter gaat om een afnemer waarvan het leveringscontract werd opgezegd door zijn vorige leverancier, antwoordt de netbeheerder aan de nieuwe leverancier dat deze geen gewoon switchbericht maar wel een "switch-na-drop"-bericht moet sturen. Dit om ervoor te zorgen dat de startdatum waarop het leveringscontract zou ingaan (doorgaans één maand na het aangaan van het contract) zou kunnen vervroegd worden naar de datum waarop de vorige leverancier zijn contract beëindigt. Door dit "informatieel" weet de leverancier echter dat de betrokken afnemer werd opgezegd door zijn oude leverancier, en kan daaruit vermoeden dat dit het gevolg is van wanbetaling. Na ontvangst van dit bericht zal de leverancier dan ook vaak proberen alsnog onder het contract met de afnemer uit te raken.

De VREG heeft dit "informatieel" reeds verschillende malen aangekaart bij de distributienetbeheerders en leveranciers, en werd hierin sinds kort ook ondersteund door de Privacy

Commissie. Daarbij werd aangedrongen om deze manier van communiceren stop te zetten, of alleszins in te perken. Zo werden onder impuls van de VREG afzonderlijke berichten ontwikkeld voor het beëindigen van levering omwille van andere redenen dan wanbetaling (bijvoorbeeld een gewone opzeg van een contract of een problematisch verlopende verhuizing) zodat ook deze afnemers niet onterecht bij de sociale leverancier zouden terechtkomen.

De VREG meent dat de voorgestelde verlenging van de opzegtermijn deze problematiek in de huidige manier van berichtenuitwisseling niet tegengaat, tenzij de opzeg in twee fasen gebeurt:

1. de leverancier zegt twee maand op voorhand zijn contract met zijn klant op, zonder dit al te melden aan de distributienetbeheerder;
2. indien één maand voor de opzegdatum de leverancier nog geen melding van een leverancierswissel naar een andere leverancier heeft ontvangen, meldt hij zijn opzeg alsnog bij de distributienetbeheerder.

Deze gefaseerde werkwijze laat toe dat de leverancierswissel van een klant die binnen de maand een nieuwe leverancier vindt, kan gebeuren net als elke andere leverancierswissel omdat de netbeheerder nog niet op de hoogte is van de dropaanzeg.

De VREG blijft er in de toekomst voor ijveren om de berichtensequenties in dit opzicht sterk te verbeteren zodat geen informatie over een netgebruiker "gelekt" wordt waaruit een bepaalde benadeling door leveranciers kan volgen. In afwachting van deze verbeterde manieren van berichtenuitwisseling, kan gewerkt worden op de hierboven beschreven gefaseerde opzeg. Dit kan opgevangen worden door dit op te nemen in de Technische Reglementen (Ministeriële Besluiten) eerder dan in dit besluit. Hiertoe moet **Artikel 8 §2** worden aangepast. Zo worden de woorden "tegelijkertijd" en "onmiddellijk" beter geschrapt: "De leverancier brengt de netbeheerder of aardgasnetbeheerder op de hoogte van de opzeg...". Aan de paragraaf kan toegevoegd worden: "De minister kan nadere regels (in de technische reglementen) opleggen voor de manier en het tijdstip waarop de leverancier de netbeheerder of aardgasnetbeheerder op de hoogte brengt van de opzeg van het contract voor de levering van elektriciteit en aardgas van de huishoudelijke afnemer."

De verlenging van de minimale opzegtermijn houdt uiteraard ook een extra financiële last en toetredingsbarrière in voor de leverancier.

De VREG stelt voor om **artikel 7, §2** te herformuleren tot "In geval van wanbetaling, kan een leverancier bovendien pas overgaan tot opzegging van het leveringscontract ...". Dit om duidelijker het onderscheid te maken met 7, §1 waarbij elke vorm van opzeg van het leveringscontract minstens twee maand op voorhand moet gegeven worden.

Overeenkomstig **artikel 7, §3**, mag de leverancier geen verbrekingsvergoeding aanrekenen aan beschermde klanten wanneer hij het contract opzegt omwille van wanbetaling. De VREG merkt op dat in het huidige akkoord dat de energieleveranciers hebben gesloten onder impuls van de federale minister bevoegd voor het energiebeleid, leveranciers ook ten aanzien van niet-beschermde afnemers geen verbrekingsvergoeding meer kunnen aanrekenen wegens voortijdige opzegging omwille van wanbetaling.

In **artikel 8** staat dat de huishoudelijke afnemer een nieuwe leverancier moet zoeken tot uiterlijk 2 dagen voor het einde van de opzegtermijn. De VREG stelt voor om de huidige termijn van 10 dagen voor het einde van de opzegtermijn in te korten tot de momenteel gangbare 5 dagen (in plaats van de voorgestelde 2 dagen) om zo de impact op bestaande processen inzake berichtenverkeer tussen leveranciers en netbeheerders te minimaliseren.

De VREG stelt zich wel de vraag op basis waarvan een netbeheerder kan oordelen dat een afnemer redelijkerwijze door een leverancier kan worden beleverd, zoals bedoeld in **artikel 9, tweede lid**, en hoe een afnemer kan bewijzen dat dat niet het geval is. De VREG meent dat tot een duidelijkere, onbetwistbare regeling kan worden gekomen door de woorden "en de netbeheerder of de aardgasdistributienetbeheerder van oordeel is dat de huishoudelijke eindafnemer redelijkerwijze door

een leverancier kan worden beleverd" te schrappen. Eventueel kan voor de duidelijkheid aan deze paragraaf toegevoegd worden dat de netbeheerder, in afwachting van het LAC-advies, levert aan de huishoudelijke afnemer.

Aan de titel van hoofdstuk IV kan voor alle duidelijkheid best toegevoegd worden "na een verhuizing".

De VREG merkt op dat volgens het huidige berichtenverkeer tussen leveranciers en netbeheerders, een verhuizing (meer bepaald een klant- en leverancierswissel, dit wil zeggen dat er op dat toegangspunt een nieuwe bewoner komt wonen die door een andere leverancier beleverd wordt) moet gemeld worden aan de distributienetbeheerder door de leverancier van de nieuwe bewoner. De distributienetbeheerder zal dan aan de vorige leverancier melden dat er een nieuwe leverancier zal zijn van de nieuwe bewoner op het betrokken toegangspunt. De procedure, beschreven in artikel 10, §1, moet enkel toegepast worden indien een dergelijke melding door de leverancier van de nieuwe bewoner uitblijft. Dit dient bijgevolg toegevoegd te worden.

§1 van artikel 10 doet uitschijnen dat de leverancier dadelijk aan de netbeheerder moet melden dat hij vanaf de verhuisdatum niet meer geregistreerd wil staan op dat toegangspunt. In het sectoroverleg werd om efficiëntieredenen afgesproken dat de leverancier moeite zal doen om de nieuwe bewoner te identificeren en aan te sporen om zich in regel te stellen. Hij kan immers via de verhuisformulieren eenvoudiger de nodige informatie (zoals de contactgegevens van de nieuwe bewoner) verzamelen. De leverancier kan er ook voor opteren om eerst te proberen de nieuwe bewoner te contracteren wanneer deze nog geen nieuwe leverancier heeft. Daarom wordt dit artikel beter aangepast als volgt: "Nadat een huishoudelijke eindafnemer zijn leverancier inlicht over de verhuizing en indien de leverancier, op basis van de informatie hem verstrekt door de huishoudelijke afnemer, beschikt over de contactgegevens van de nieuwe afnemer, moedigt de leverancier de nieuwe afnemer aan om zich in regel te stellen. Daarna kan de leverancier aan de netbeheerder of aardgasnetbeheerder melden..."

§1 van artikel 10 is in dat opzicht ook onduidelijk omdat er sprake is van "niet meer geregistreerd wil staan op een toegangspunt". Beter is om te spreken van "dat hij zijn levering op het (oude) adres van de huishoudelijke afnemer wenst stop te zetten".

In **§2 van dit artikel 10** dienen de woorden "zo snel mogelijk en uiterlijk binnen tien kalenderdagen na de ontvangst van de brief" toegevoegd te worden tussen "zijn plicht om," en "een van de volgende acties te ondernemen:". In 2° kan dan eventueel het zinsdeel na de komma worden weggelaten.

In **artikel 10, §3** is niet bepaald binnen welke tijdspanne de netbeheerder ter plaatse moet gaan. Het regularisatiedocument zou ook het afsluiten van de aansluiting als derde mogelijkheid kunnen aanbieden.

Er is evenmin een termijn gedefinieerd waarbinnen de distributienetbeheerder het ondertekende regularisatiedocument moet doorsturen naar de betreffende leverancier. Ook op de reactie van de leverancier om de toestand te regulariseren nadat hem een regularisatieformulier werd toegestuurd, is geen maximumtermijn vastgelegd.

Er kan voor geopteerd worden dat deze termijnen opgenomen worden in het besluit. De VREG meent echter dat deze detailspecificatie van de te volgen procedures in de Technische Reglementen (Ministeriële Besluiten) kunnen opgenomen worden. Daarom zou kunnen toegevoegd worden dat de minister (bijvoorbeeld via het technisch reglement distributie) ook nadere regels kan vastleggen met betrekking tot de opname van meterstanden en de naleving van termijnen bij toepassing van de procedure, bedoeld in artikel 10, naast het bepalen van vorm en de inhoud van het regularisatiedocument. Dit document zou trouwens analoog aan het voorstel van de VREG om modelbrieven op te stellen voor de ingebrekestelling en de opzeg van de levering van elektriciteit of aardgas, ook in samenspraak met de sector en na advies van de afdeling communicatie van de Vlaamse overheid (DAR, voorheen COO) door de VREG kunnen opgesteld en opgelegd worden.

In **artikel 11** wordt voorzien dat de distributienetbeheerder de elektriciteits- of aardgastoevoer kan afsluiten, echter er wordt geen duidelijkheid gegeven over wie in de tijd tussen de melding van de leverancier en de afsluiting of de regularisatie geleverd heeft aan de eindafnemer. Ook over de totale termijn van deze procedure is geen uitsluitend gegeven. Bij het overleg tussen de VREG, leveranciers en distributienetbeheerder was overeengekomen dat een leverancier nog maximaal 30 kalenderdagen na zijn melding doorlevert aan de afnemer. In deze periode moet de distributienetbeheerder trachten om de levering op het punt te regulariseren of tot een afsluiting te komen. Als dit niet lukt in deze termijn, stopt de levering door de leverancier aan de afnemer, en zou de distributienetbeheerder verder leveren in afwachting van een afsluiting. Deze termijn van 30 kalenderdagen is van belang om het risico voor de leverancier duidelijk te omlijnen.

In tegenstelling tot de huidige regeling, is afsluiting na fraude volgens het ontwerpbesluit toegelaten zonder advies van de LAC. In de **artikelen 12 en 13** wordt de procedure bij fraude vastgesteld. De beschrijving "de nodige maatregelen om een einde te stellen aan de fraude" is echter tamelijk vaag en geeft veel vrijheid aan de distributienetbeheerder. Ook "verzet tegen de poging van de netbeheerder" geeft veel ruimte voor interpretatie. Hieruit blijkt niet dat fraude ernstig genomen wordt. De VREG stelt voor om bij de objectieve vaststelling van fraude (al dan niet bevestigd door een PV van de politie), de distributienetbeheerder het recht te geven onmiddellijk over te gaan tot afsluiting en hem toe te staan hiervoor alle nodige maatregelen te treffen. Voor de duidelijkheid kan eveneens toegevoegd worden dat de frauderende netgebruiker de kosten voor de maatregelen die de distributienetbeheerder heeft moeten nemen en de kosten voor de onrechtmatig afgenomen energie moet betalen.

De uitzondering voorzien in **artikel 14 §2 1°**, behelst het risico dat het aangegane contract in tussentijd geannuleerd wordt. In dit geval zou de distributienetbeheerder toch nog moeten overgaan tot het plaatsen van een budgetmeter.

Voor de duidelijkheid kan aan artikel 14 §2 laatste alinea toegevoegd worden: "In deze gevallen wordt de afnemer zonder enige beperking belevend door de netbeheerder. Bij wanbetaling volgt de netbeheerder...".

Wat **artikel 14, §5** betreft, wordt opgemerkt dat als de verhuurder geen toegang wil geven tot de aansluiting voor de plaatsing van een budgetmeter omdat dit een negatief beeld geeft naar toekomstige huurders, de toepassing van dit artikel problematisch kan worden. De VREG werd met deze vraag reeds geconfronteerd vanuit de sociale verhuurkantoren.

De VREG is geen voorstander van het optrekken van het hulpkrediet van 50 naar 200 kWh, zoals voorzien in **artikel 14, §6**. Enerzijds is dit vrij hoog vergeleken met de bedoeling van het hulpkrediet, namelijk de periode overbruggen tot wanneer men zijn kaart weer kan opladen (bv. verlengd weekend). Anderzijds leidt dit tot een verdere schuldopbouw, wat men juist wil vermijden door het gebruik van een budgetmeter.

In **artikel 15** wordt bepaald dat bij een verhuizing, de netbeheerder de budgetmeter moet uitschakelen op het oude adres binnen 5 werkdagen na de melding van de verhuizing. De VREG stelt zich de vraag of de periode van vijf werkdagen niet ingekort kan worden. In vele gevallen zal de nieuwe bewoner geen oplaadkaart hebben en dus geen energie kunnen verbruiken, tenzij de minimale levering. De VREG krijgt hierover regelmatig vragen van onwetende en misnoegde afnemers. Eventueel moet de mogelijkheid voorzien worden voor de nieuwe bewoner om in een klantenkantoor langs te gaan en een kaart af te halen waarmee de budgetmeter kan uitgeschakeld worden zodat hij weer op volledig vermogen kan verbruiken of dat hem per post een desactivatiekaart wordt opgestuurd. Hierover zijn reeds voorstellen opgenomen in de nieuwe ontwerpen van de technische reglementen distributie elektriciteit en gas. Eventueel kan verwezen worden naar termijnen en werkwijzen die verder bepaald worden door de minister (de technische reglementen zullen namelijk ministeriële besluiten zijn).

Artikel 16 stipuleert dat de kosten voor het wegnemen van een budgetmeter of stroombegrenzer ten laste vallen van de huishoudelijke afnemer, indien het een niet-beschermde afnemer is. In de praktijk blijft de budgetmeter steeds staan, maar wordt hij uitgeschakeld bij verhuis of wanneer de afnemer weer onbeperkt stroom mag afnemen. Indien de (nieuwe) bewoner de budgetmeter toch effectief weg wil, is de VREG van oordeel dat hij zelf moet opdraaien voor de bijhorende kosten, ongeacht of het een beschermde afnemer is of niet. Voor de volledigheid zou ook toegevoegd moeten worden dat de kosten voor de niet-beschermde afnemer kunnen betaald worden via een afbetalingsplan dat wordt voorgeprogrammeerd in de budgetmeter.

In **artikel 18, 1°**, wordt voorgesteld om het vermogen van de minimale levering te verhogen tot 8 ampère voor een huishoudelijke afnemer zonder kinderen en 12 ampère voor een gezin met kinderen. De VREG wil bij deze regeling toch opmerken dat er momenteel geen naakte stroombegrenzers bestaan van 8 en 12 ampère: er bestaan enkel naakte stroombegrenzers van 6 of 10 ampère. Door deze verdere differentiëring van aan te bieden stroombegrenzings en door geen rekening te houden met internationale standaarden, worden de technologische oplossingen zeer specifiek gericht op de Vlaamse markt voor sociale dienstverlening, wat het aantal aanbieders van deze oplossingen sterk beperkt. Deze beperkte keuzemogelijkheid en de afhankelijkheid van een bepaalde toeleverancier verhoogt de kostprijs van de toegepaste technologie en dus de uitvoering van de sociale openbardienstverplichtingen.

Bovendien is de VREG geen voorstander van de verhoging van de minimale levering omdat dit zorgt voor schuldopbouw. Ook de praktische uitwerking van de regel zal veel extra werk en opvolging veroorzaken met betrekking tot:

- het verkrijgen en verwerken van de informatie over het aantal kinderen (en hun leeftijd) en het actueel houden van deze informatie (inclusief rechtzetting van fouten);
- de omschakeling van de bestaande apparatuur (in het overgangsjaar);
- de aanpassing van de instellingen van de stroombegrenzer telkens een verandering in de gezinssituatie vastgesteld of gemeld wordt: een verhoging van de begrenzing naar 12 ampère na een eerste geboorte of hersamenstelling van een gezin en een verlaging naar 8 ampère wanneer het enige nog thuis wonende kind uit huis gaat of een bepaalde leeftijd bereikt of zelfs overlijdt.

De VREG merkt op dat deze maatregel heel wat administratieve en operationele opvolging en problemen met zich meebrengt met klachten tot gevolg. Bijgevolg is een verhoging van de distributienettarieven als gevolg van deze maatregel te verwachten.

Het lijkt de VREG nuttig om in **artikel 21** te bepalen dat elk oplaadpunt ook minstens eenmaal per week buiten de kantooruren open moet zijn.

In **artikel 22** wordt voor opladingen van de budgetmeter tot en met een oplaadbedrag van 50 euro bepaald dat dit maximum voor 35% gebruikt mag worden voor schuldafbouw. Bedoelt men hiermee ook de eerste schijf van 50 euro van een hoger oplaadbedrag? Voor oplaadbedragen boven 50 euro wordt geen limiet voorzien. Dit wordt dus overgelaten aan de netbeheerder en kan dus hoog oplopen.

De VREG merkt op dat er **geen artikel 23** is opgenomen in het Ontwerpbesluit.

In **artikel 24, §1**, wordt bepaald dat als een netbeheerder vaststelt dat een afnemer gedurende een periode van twee maanden zijn budgetmeter niet oplaadt, de netbeheerder de laatste oplading zal beoordelen op basis van het synthetisch lastprofiel. Het valt aan te raden om de specifieke schattingsmethode, namelijk gebruik makend van het synthetisch lastprofiel, niet te vermelden in het artikel, maar enkel in algemene termen te spreken van: "De netbeheerder maakt een inschatting van het verbruik in de maanden na de laatste oplading en beoordeelt of een nieuwe oplading nodig is".

Na die beoordeling zou de netbeheerder overeenkomstig §2 een brief moeten sturen aan de afnemer om binnen de 15 dagen contact op te nemen. Dit zou kunnen doen uitschijnen dat ongeacht de beoordeling er een brief moet gestuurd worden. Indien de laatste oplading voldoende hoog was, is dit misschien niet nodig. Dit kan, samen met het bovenstaande tekstvoorstel, verduidelijkt worden als volgt: "Indat geval stuurt de netbeheerder een brief...".

In **artikel 25, §1**, is er sprake van "openstaande rekeningen". Vermoedelijk sluit dit aan bij artikel 24 waar de distributienetbeheerder ervan uit gaat dat het hulpkrediet opgebruikt is en stroom afgenomen wordt met de stroombegrenzerfunctie, maar dit wordt niet duidelijk uit de tekst. In artikel 24 is er immers geen sprake van opbouw van schulden en de bekendmaking van een openstaande rekening hieraan gekoppeld. Om geen verwarring te veroorzaken, wordt dit best opgenomen in de teksten.

In **artikel 31, §2, 2°** wordt bepaald dat een netbeheerder met minder dan 100 huishoudelijke aardgasafnemers geen budgetmeter moeten plaatsen. De VREG merkt op dat er geen aardgasnetbeheerders zijn met minder dan 100 gasafnemers. Zij vraagt zich af of het de bedoeling was om een uitzondering te voorzien voor de Nederlandse netbeheerder Intergas Netbeheer die netbeheerder is in bepaalde gebieden in de Belgische enclave Baarle-Hertog. Deze netbeheerder heeft op 1 juli 2006 evenwel 928 Vlaamse aardgasaansluitingen, waarvan meer dan 90% huishoudelijk.

Bij de **artikelen 31 tot en met 40** kunnen dezelfde opmerkingen worden gemaakt als bij de overeenstemmende artikelen met betrekking tot elektriciteit.

In **artikel 41** worden de gevallen opgesomd waarin de netbeheerder de toevoer van elektriciteit en aardgas mag afsluiten. De VREG verwijst hierbij naar de opmerkingen die zij hierboven geformuleerd heeft bij het Voorontwerp van decreet, meer bepaald bij het voorstel tot toevoeging van een artikel 18quater aan het Elektriciteitsdecreet. Een opsomming in zowel het decreet als het besluit is niet aangewezen. Het lijkt de VREG nodig om ook "wanbetaling ten aanzien van de netbeheerder" zoals bedoeld in artikel 30 toe te voegen.

Artikel 41, 5° en 6° verwijzen naar de situatie waarbij de afnemer weigert om toegang te geven. Voor de plaatsing van een budgetmeter. De VREG herhaalt dat in het verleden gevallen bekend waren, waarbij niet de afnemer maar de huurbaas/eigenaar niet akkoord gaat met de plaatsing van een budgetmeter.

In artikel 41 wordt gesteld dat de kosten voor afsluiting in de gevallen 3° tot 10° en de kosten voor heraansluiting ten laste zijn van de huishoudelijke eindafnemer. De VREG meent dat in het geval de afnemer onterecht werd afgesloten, de kosten voor afsluiting en heraansluiting ten laste zijn van de netbeheerder.

Artikel 41 §3 geeft aan wanneer de (aardgas)netbeheerder de afnemer weer moet aansluiten. Uit de letterlijke tekst blijkt niet duidelijk of dit cumulatief moet geïnterpreteerd worden of niet.

Als de drie voorwaarden cumulatief moeten toegepast worden, moet voor elke heraansluiting een beslissing van de LAC genomen worden, dus ook in geval van een afsluiting omwille van een onveilige situatie of leegstand. Dit lijkt geen pragmatische oplossing.

Als het voldoende is dat aan één van de drie voorwaarden voldaan is om te heraansluiten, zou in voorwaarde 1° best vermeld worden dat de huishoudelijke eindafnemer moet beschikken over een geldig leveringscontract, en in het geval 3°, dat de beslissing van de LAC zou moeten vermelden of de levering aan de eindafnemer door de distributienetbeheerder moet gebeuren of door een leverancier nadat deze met de eindafnemer een geldig leveringscontract heeft aangegaan. Bovendien lijkt het ook niet opportuun dat, in de gevallen waarin de LAC een afsluiting geadviseerd heeft, geen tussenkomst van of zelfs geen melding aan de LAC meer nodig is, als de distributienetbeheerder op eigen initiatief heraansluit.

In artikel 42 is de procedure beschreven die de netbeheerder moet volgen wanneer hij meer dan een jaar levert aan een afnemer, waarvan hij van oordeel is dat deze op de vrije markt een leverancier moet kunnen vinden. De VREG vraagt zich af of er geen uitzondering moet worden gemaakt voor huishoudelijke afnemers die nog schulden hebben bij de netbeheerder. Ook zijn de criteria op basis waarvan de distributienetbeheerder kan oordelen of een huishoudelijke afnemer redelijkerwijs opnieuw door een leverancier kan beleverd worden onduidelijk. Mogelijke criteria zijn:

1. de afnemer is schuldenvrij bij de distributienetbeheerder;
2. de afnemer laadt regelmatig op (en gebruikt het hulpkrediet of minimumlevering zelden of nooit) of betaalt de hem toegestuurde facturen tijdig in de laatste twee (of meer) maanden;
3. de afnemer heeft een normaal verbruik in vergelijking met het voor dit type afnemer gemiddelde verbruik.

Volgens hetzelfde artikel 42 volstaat het dat de betrokken afnemer binnen de vooropgestelde periode een contract sluit of tekent zonder dat dit dadelijk moet ingaan, om een procedure voor het LAC te vermijden. De startdatum van het contract kan dus in de toekomst liggen. Het is niet denkbeeldig dat de leverancier na ondertekening van het contract de switch weer annuleert.

In artikel 43, °7, zou moeten aangevuld worden dat ook klachten over facturatie moeten kunnen worden ingediend. In 8° zou moeten worden toegevoegd bij b) dat ook de geleverde diensten en de bijhorende tarificatie vermeld moeten staan op het leveringscontract.

Het hoofdstuk X 'Sociale statistieken' is vooral voor de netbeheerders gevoelig uitgebreid, doch al deze gegevens laten toe om het gevoerde beleid en de nieuwe bepalingen uit de besluiten grondig op te volgen. Een aantal suggesties zijn bovendien afkomstig van de gemengde netbeheerders die beweren al over de meeste van deze gegevens te beschikken om hun klantenbestand goed te monitoren. De VREG stelt voor om dit artikel maar te laten ingaan vanaf 2008 zodat de leveranciers en netbeheerders de tijd hebben om zich voor te bereiden op de nieuwe rapportering. De leveranciers en netbeheerders kunnen dan vanaf begin 2007 starten met het bijhouden van deze cijfergegevens en de eerste rapportering volgens dit gewijzigde artikel op 31/3/2008 aan de VREG bezorgen. Vast staat dat de nieuwe rapportering ook voor de VREG heel wat extra werk met zich meebrengt op het vlak van zowel verzameling, verwerking als analyse van al deze cijfers. Om de deadline voor indiening van het rapport bij de minister te halen, is het nodig dat alle marktpartijen hun rapportering volledig en tijdig in indienen bij de VREG. De huidige procedures voor het opleggen van administratieve boetes zijn echter zwaar en tijdrovend en zijn daarom niet geschikt voor de VREG om bij laattijdige indiening efficiënt te sanctioneren.

De VREG stelt voor om overal waar naar de situatie op 31/12 gevraagd wordt, het woord "(momentopname)" toe te voegen om aan te geven dat het om de situatie op die dag gaat en niet over de evolutie gedurende het hele jaar.

Voor de leveranciers werden in artikel 47,1°, een aantal eenvoudig te beantwoorden extra vragen toegevoegd. Anderzijds is de eis om de gegevens per gemeente te verstrekken, weggelaten.

Ook de opdeling elektriciteit/aardgas die vaak niet relevant was, werd weggelaten in het nieuwe ontwerpbesluit. Toch kan de vraag gesteld worden of deze opdeling voor 47 1° h) en i) niet nuttig blijft.

Om alle verwarring te voorkomen zou onder art.47 1° h) kunnen gespecificeerd worden dat het de opzeggingen betreft om een andere reden dan wanbetaling en onder i) de opzeggingen in het kader van wanbetaling.

Artikel 47 2° a, b, en g vraagt een aantal cijfergegevens op, die verder moeten opgesplitst worden volgens de reden van afsluiting of uitschakeling. Omwille van de eenvormigheid en volledigheid, is het aangewezen om in het besluit zelf deze redenen op te lijsten.

Art.47 2° e vraagt naar het aantal afgesloten huishoudelijke afnemers zowel exclusief als inclusief leegstand. Volgens de VREG is het aantal afgesloten leegstaande woningen niet relevant.

Art.47 2° m vraagt naar het totale aantal geplaatste budgetmeters op datum van 31 december. De VREG vraagt zich af of zowel de actieve als de niet-actieve budgetmeters bedoeld worden? Eventueel

moet bij de notie 'actieve' of 'ingeschakelde' toegevoegd worden. Budgetmeters blijven na verhuis van de gebruiker immers staan en worden dan gedesactiveerd.

Art.47 3° a t/m e vraagt gegevens op met betrekking tot de stroombegrenzers. Tenzij anders bedoeld, kan hier verduidelijkt worden dat het gaat om naakte stroombegrenzers, dit wil zeggen stroombegrenzers die niet ingebed zitten in de budgetmeter.

In art.47 3° f wordt onderzocht hoeveel gezinnen via een gewone meter, dus niet via een budgetmeter of stroombegrenzer) werden beleverd door de netbeheerder in de loop van het voorbije jaar. Door de toevoeging: "... van het voorbije kalenderjaar **meer dan 30 dagen** door de netbeheerder..." worden afnemers die in afwachting van de plaatsing van een budgetmeter beleverd worden door de netbeheerder (grotendeels) uitgesloten. Of moet verwezen worden naar de leveringen via de gewone meter in het kader van art. 14 §2 1°?

Artikel 47 3° n, o en q, en art. 47 4° a, b en g vraagt een aantal cijfergegevens op, die verder moeten opgesplitst worden volgens de reden van doorsturing/behandeling of volgens de soort van beslissing. Omwille van de eenvormigheid en volledigheid, is het aangewezen om in het besluit zelf deze redenen op te lijsten.

Het aantal afgesloten leegstaande woningen zoals opgevraagd in Art.47 4° e is volgens de VREG niet relevant.

Voor Art.47 4° m en 5° a gelden dezelfde opmerkingen als voor de overeenkomstige artikelen voor elektriciteit.

Er is geen volledige symmetrie met elektriciteit: art. 47 3° g werd niet herhaald voor aardgas.

Art.59: De VREG wijst op de dringende noodzaak om aardgasbudgetmeters te ontwikkelen. In het verleden werden immers meer aardgasafnemers dan elektriciteitsafnemers volledig afgesloten omdat er nog geen aardgasbudgetmeter bestaat.

6. Pro memorie: statistieken met betrekking tot het sociale energiebeleid

De reguleringssimpactanalyse voor het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet op de minimumlevering en van het elektriciteits- en gasdecreet stelt dat geen cijfers beschikbaar zijn over het aantal personen met betalingsmoeilijkheden. Conform art. 23 van het Besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt, zoals gewijzigd op 20 juni 2003, en conform art. 21 van het Besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte aardgasmarkt, vraagt de VREG jaarlijks een aantal gegevens met betrekking tot huishoudelijke afnemers op bij de leveranciers en de netbeheerders. Deze cijfers geven toch een eerste indicatie met betrekking tot het aantal energieafnemers dat moeite heeft met het betalen van de energiefactuur. Het recentste rapport, met de cijfergegevens over het kalenderjaar 2005 is terug te vinden op de VREG-website: <http://www.vreg.be/vreg/documenten/rapporten/RAPP-2006-7.pdf>

Enkele kerncijfers uit het rapport:

- Bijna 1 op 3 van alle Vlaamse huishoudelijke afnemers kreeg een herinneringsbrief in de bus, zowat 14% afnemers ontving in de loop van vorig jaar een ingebrekestelling.
- 2,04% verkreeg van zijn leverancier een afbetalingsplan. 24% van de afbetalingsplannen werd niet perfect nageleefd.
- 3.845 dossiers werden doorgestuurd naar het OCMW, 991 naar een erkende instelling voor schuldbemiddeling.
- In de loop van 2005 werden door de netbeheerders 12.097 budgetmeters geplaatst bij afnemers van wie het leveringscontract door de leverancier opgezegd werd omwille van het niet betalen van de elektriciteitsrekening. Er werden ook 3.433 budgetmeters uitgeschakeld naar

aanleiding van een verhuis, effectieve afsluiting of de terugkeer van de afnemer naar een commerciële leverancier. Eind 2005 bedroeg het aantal actieve budgetmeters 15.901.

- Op datum van 31 december 2005 werd 1,4% van alle huishoudelijke elektriciteitsklanten (bijna 35.000 aansluitingen) beleverd door de sociale leveranciers. Het aantal Vlaamse gezinnen met een budgetmeter bedraagt echter slechts 0,62%, wat wijst op een achterstand bij de installatie van budgetmeters. Afnemers die nog geen budgetmeter of stroombegrenzer kregen, worden in afwachting op vol vermogen beleverd.
- Eind 2005 waren nog 3.292 stroombegrenzers in gebruik in Vlaanderen.
- Voor aardgas kon nog geen budgetmeter ontwikkeld worden die voldoet aan de strenge veiligheidsvoorschriften. De bijna 24.000 gezinnen waarvan het aardgascontract werd opgezegd door de leverancier wegens wanbetaling worden zonder enige beperking beleverd door de aardgasnetbeheerders en worden maandelijks gefactureerd.
- Op 31 december 2005 waren 342 Vlaamse gezinnen afgesloten van de elektriciteitsvoorziening omwille van wanbetaling. 435 gezinnen hadden op dat moment geen toegang tot de aardgasvoorzieningen.

Voor de VREG

Brussel, 12 september 2006,

André Pictoel
Gedelegeerd Bestuurder

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 13 september 2006
AB/060913_Advies_sociale ODV

Advies

*Wijziging Decreet minimumlevering gas, elektriciteit, water
Besluit sociale openbare dienstverplichtingen*

Krachtlijnen van het advies

In dit advies formuleert de SERV vooreerst enkele algemene aanbevelingen over sociale openbardienstverplichtingen (ODV's). Vervolgens bevat het advies specifieke aanbevelingen inzake de voorgestelde wijzigingen aan de regeling inzake sociale ODV's. In een laatste deel van dit advies doet de SERV aanbevelingen inzake het flankerend beleid.

Algemene bemerkingen en aanbevelingen

- *Stem sociale ODV af met een geïntegreerd armoedebelid:* Het voorliggend ontwerpdecreet en ontwerpbesluit willen de sociale openbardienstverplichtingen optimaliseren en enkele aanbevelingen van de parlementaire ad hoc commissie energiearmoede willen implementeren. Er moet volgens de SERV vermeden worden dat de energie-armoedeproblematiek in Vlaanderen gefragmenteerd wordt aangepakt, zonder visie op de totaalaanpak. Zo vraagt de raad zich ondermeer af wat er met de overige aanbevelingen van de parlementaire commissie en van het rapport van het Vlaams netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord Nemen zal gebeuren. Ook moet met het federale niveau overlegd worden inzake de aanpak van energie-armoede, ter verbetering van de dienstverlening naar de klanten.
- *Stem regelgevende initiatieven inzake sociale ODV af op werktrajecten van VREG:* De discussie over de totaalaanpak van de energie-armoede in Vlaanderen moet samensporen met de werktrajecten van de VREG in het kader van de ontwikkeling van een marktmodel voor de Vlaamse energiemarkt.
- *Hou afnemers zolang mogelijk in het regulier systeem:* Bij de uitwerking van sociale ODV's moet erover gewaakt worden dat beschermde afnemers en afnemers met betalingsmoeilikheden zo lang mogelijk binnen de reguliere werking van de energiemarkt gehouden worden. Dit is van belang voor de sociale positie van deze klanten. Bovendien kunnen klanten zo ook genieten van de voordelen van de geliberaliseerde markt. De raad doet enkele suggesties om deze integratie in de reguliere werking van de energiemarkt te bewerkstelligen.
- *Beperk de administratieve lasten* voor de netbeheerders, de leveranciers, de LAC's en de verbruikers: Het voorliggend besluit vermindert de administratieve lasten niet, integendeel. De nieuwe procedure bij problematische verhuis lijkt administratief erg zwaar. De werktrajecten van de VREG zullen ertoe bijdragen dat de administratieve lasten van de sociale ODV's verminderen, maar een aantal knelpunten blijft wellicht onopgelost. Een grondige doorlichting van de administratieve lasten en tijdig overleg met de betrokkenen kunnen hieraan wellicht verhelpen.

Specifieke aanbevelingen inzake de voorgestelde wijzigingen

- *Motiveer het verschil in minimale levering tussen gezinnen met en zonder kinderen:* Het is een goede zaak om de minimumlevering van elektriciteit te verhogen. Dat zou wel kunnen leiden tot hogere verbruiken en hogere facturen. De communicatie hierover moet daarom duidelijk en eerlijk zijn. De differentiatie tussen gezinnen met kinderen (12 Ampère) en zonder kinderen (8 Ampère) lijkt sociaal te verantwoorden, maar de administratieve lasten van deze regeling en de kosten voor de technische aanpassingen zijn weinig onderbouwd. Vol-

gens de SERV moet ook de optie onderzocht worden waarbij elk gezin over eenzelfde verhoogde minimumlevering beschikt.

- *Voorzie alternatieven en/of begeleidende maatregelen bij verlenging van de opzegtermijn:* De verlenging van de opzegtermijn van 1 naar 2 maanden vergroot het potentiële financiële risico voor de leverancier bij wanbetaling. Een verlenging van de opzegtermijn kan daarom de bereidheid bij de leveranciers verminderen om klanten met mogelijke betalingsproblemen in hun bestand op te nemen én te houden. De raad vraagt daarom om bij de verlenging van de opzegtermijn alternatieven en/of begeleidende maatregelen te overwegen, zoals een inkorting van de frozen period, de overdracht van de distributie- en transportkosten tijdens de opzegtermijn van de leveranciers naar de netbeheerders en de vroegere informering door netbeheerders aan afnemers over de procedure bij wanbetaling.
- *Omschrijf de mogelijke gevallen in de afsluitprocedure beter:* De omschrijving van de gevallen waarin het advies van de lokale adviescommissie al dan niet nodig is om te beslissen over het afsluiten, is niet altijd eenduidig. Hierdoor zijn er hiaten in de regelgeving en blijft er een aanzienlijke interpretatieruimte voor de LAC's bestaan. Dat kan niet de bedoeling zijn.
- *Herbekijk de (verplichte) plaatsing van budgetmeters:* De raad vraagt om de plaatsing van budgetmeters te verplichten bij verhuis van klanten die voorheen een budgetmeter hadden. Bewoners van nieuwe sociale woningen waarin een budgetmeter verplicht geplaatst werd, moeten ervoor kunnen kiezen om de budgetmeters uit te schakelen, als er geen betalingsproblemen zijn.

Aanbevelingen inzake het flankerend beleid

- *Geef OCMW's een grotere rol in de preventieve aanpak van energie-armoede:* OCMW's moeten als centrale contactpersoon, reeds bij dreigende betalingsproblemen, preventief bijstand verlenen aan de betrokkenen. Naast de traditionele instrumenten zoals budgetbegeleiding en –beheer, moeten zij de aandacht vestigen op mogelijkheden om energie te besparen om zo de energiefactuur te verlichten. Zij kunnen doorverwijzen naar de netbeheerders, die ingeschakeld kunnen worden voor de uitvoering van een snelle energie-audit en van energiebesparingsmaatregelen.
- *Voorzie een alternatieve oplaadmethode voor de budgetmeter:* De raad vraagt om werk te maken van een alternatief oplaadsysteem voor minder mobiele klanten en ter bescherming van de privacy van klanten met betalingsproblemen.
- *Communiceer de gevolgen van gemengde aansluitingen:* Afnemers moeten bij het afsluiten van een leveringscontract voor een gemengde aansluiting worden geïnformeerd over verschillen inzake sociale bescherming afhankelijk van de ondertekenaar van het contract.

Advies

1. Situering van de adviesvraag

Op 28 juli 2006 ontving de SERV een dubbele adviesvraag van minister Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur over:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot de sociale openbare-dienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt
- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbare dienstverplichtingen en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbare dienstverplichtingen.

De adviestertermijn bedroeg één maand, maar werd gezien verlofperiode verlengd tot 15 september 2006.

Het voorliggend ontwerpbesluit vervangt het huidige besluit inzake sociale openbare dienstverplichtingen volledig. Het voorliggend ontwerp wijzigingsdecreet wijzigt enkele decreten: het elektriciteitsdecreet, het aardgas en het decreet inzake de minimumlevering van elektriciteit, gas en water. De voorgestelde wijzigingen in het decreet hangen sterk samen met de wijzigingen voorgesteld in het voorontwerp van besluit. Daarom besliste de SERV over beide dossiers gezamenlijk te adviseren.

De wijzigingen van beide dossiers ten opzichte van bestaande regeling betreffen:

- Wijziging van de procedure in geval van wanbetaling t.o.v. de leverancier: o.a. de verlenging van de opzegtermijn van 30 tot 60 dagen, om klanten meer tijd te geven om een nieuwe leverancier te vinden.
- Wijziging van de procedure bij contractloze levering & problematische verhuis
- De bepalingen inzake budgetmeters voor elektriciteit en aardgas en stroombegrenzers
- De minimale levering van elektriciteit: de minimale levering wordt verhoogd van 6A naar 8 Ampère voor een gezin zonder kinderen en 12 Ampère voor een gezin met kinderen
- Afsluiten & heraansluiten: het begrip 'klaarblijkelijke onwil' wordt geschrapt en vervangen door een omschrijving van de gevallen waarin mag worden afgesloten, met of zonder beslissing van de lokale adviescommissie (LAC).
- Overige sociale openbare dienstverplichtingen:
 - verplichting voor netbeheerder tot plaatsing van budgetmeters in nieuwe sociale woningen in plaats van een klassieke meter.

- verplichting voor leveranciers dat leveringscontract steeds ondertekend moet zijn
- sociale statistieken: enkele rapportagevereisten worden geschrapt, enkele worden toegevoegd.
- Wijzigingen aan het besluit betreffende de samenstelling en de werking van de lokale adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water.

De SERV heeft reeds eerder geadviseerd over het besluit inzake sociale openbaredienstverplichtingen en over wijzigingen aan dit besluit (zie referentielijst).

2. Algemene bemerkingen en aanbevelingen

2.1. Stem sociale ODV af met geïntegreerd armoedebeleid

De raad vindt het een goede zaak dat het voorliggend ontwerpdecreet en ontwerpbesluit de sociale openbaredienstverplichtingen willen optimaliseren en enkele aanbevelingen van de parlementaire ad hoc commissie energiearmoede willen implementeren. Voorbeelden van belangrijke positieve wijzigingen zijn de schrapping van het begrip klaarblijkelijke onwil en de verhoging van de minimale elektriciteitslevering naar een menswaardig niveau.

Wel moet volgens de SERV vermeden worden *dat de energie-armoedeproblematiek in Vlaanderen gefragmenteerd wordt aangepakt, zonder visie op de totaalaanpak*. De voorliggende ontwerpen wijzigen de sociale openbare dienstverplichtingen op enkele punten, maar de bijgevoegde nota aan de Vlaamse regering, noch de RIA geven blijk van een totaalvisie op de aanpak van de energie-armoedeproblematiek. Overigens blijven de voorgestelde sociale ODV inzake de aanpak van energie-armoede vrij los staan van het algemene armoedebestrijdingsbeleid. Deel 4.1 van dit advies bevat hierover een meer concrete aanbeveling.

In dit kader vraagt de raad zich ondermeer af wat er met de overige aanbevelingen van de *parlementaire commissie ad hoc Energiearmoede* en van het rapport van het Vlaams netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord Nemen zal gebeuren. Er wordt bijv. slechts uitvoering gegeven aan de punten 6°, f, 7°, a, b,c, d, f en g en 8° a, b en c van het evaluatierapport van deze vereniging. De SERV meent dat alle aanbevelingen in overweging moeten worden genomen.

De raad vraagt verder overleg met het federale niveau inzake de aanpak van energiearmoede, ter verbetering van de dienstverlening naar de klanten. Overleg is o.a. nodig voor:

- De definitie van beschermde klant: De federale overheid hanteert een andere definitie van een beschermde klant dan het Vlaamse gewest. Hierdoor komen 'beschermde' klanten die in aanmerking komen voor het federale sociale tarief niet volledig overeen met de definitie van beschermde klanten volgens het voorliggend besluit.

- De uitwerking van een budgetmeter/multivendorsysteem (cf. nota Vlaamse regering)
- De procedures en vereisten opgelegd inzake contracten en facturen
- De vereenvoudiging van de administratieve procedures
- ...

2.2. Stem regelgevende initiatieven inzake sociale ODV af op werktrajecten van VREG

De discussie over de totaalaanpak van de energie-armoede in Vlaanderen moet samenspreken met de werktrajecten van de VREG in het kader van de ontwikkeling van een marktmodel voor de Vlaamse energiemarkt. Meerdere uitgestippelde werktrajecten zijn immers relevant voor de sociale openbare dienstverplichtingen. De SERV vraagt dan ook om de regelgevende initiatieven inzake sociale openbare dienstverplichtingen op deze werktrajecten af te stemmen:

- *Werktraject markttrollen.* Dit werktraject behandelt ondermeer de vraag wie welke rollen en verantwoordelijkheden moet opnemen bij de uitvoering van de sociale ODV's. Daarbij is het ondermeer belangrijk dat wordt uitgeklaard hoe de verantwoordelijkheden verdeeld worden tussen de leveranciers en de netbeheerders inzake het overmaken van juiste afrekeningsfacturen: wie wordt bijv. gestraft als problemen met afrekeningsfacturen van de leverancier te wijten zijn aan een gebrekkige aanlevering van gegevens door de netbeheerder?
- *Werktraject referentiemodel:* Dit werktraject zoekt naar optimalisaties van markt- en informatieprocessen.
 - De optimalisatie van de informatieprocessen kan problemen met afrekeningsfacturen helpen vermijden, te wijten aan problemen met het aanleveren van gegevens door de netbeheerders.
 - De ontwikkeling van een 'start-stop'- aan- en afmeldingsmodel zou het aantal gevallen van problematische verhuis kunnen verminderen en de nogal zware procedure, via een regularisatiedocument, die hiervoor nu wordt voorgesteld, kunnen vereenvoudigen. Tevens zou een dergelijk elektronisch model de verplichting inzake de ondertekening van contracten overbodig kunnen maken.
- *Werktraject centralisatie administratieve taken:*
 - Dit traject onderzoekt de centralisatie van administratieve taken van netbeheerders, bijv. in één informatieregister of in de vorm van een marktfacilitator. Dit werktraject kan de informatiedoorstroming inzake sociale ODV verbeteren.
 - Er wordt nagedacht over een koppeling met de kruispuntbank, waardoor de procedures en administratieve lasten voor beschermde klanten kunnen verbeteren.
- *Werktraject verbeteren meetinfrastructuur.* Dit werktraject onderzoekt de invoering van slimme meters, zoals de frequent uitleesbare of pre-paid meter. Het is mogelijk dat budgetmeters in dit traject aan bod komen.
- *Werktraject verbeteren efficiëntie ODV:* De optimalisatie van de sociale openbare dienstverplichtingen maakt deel uit van dit werktraject. Het beoogt een vermindering van de administratieve en technische last en een verduidelijking van de verantwoordelijkheden. Het wil de ongewenste en onvoorziene neveneffecten van bepaalde sociale ODV's wegwerken. Dit

werktraject is vooralsnog vrij beperkt uitgewerkt, maar is potentieel erg belangrijk voor de regeling inzake sociale ODV's.

2.3. Hou afnemers zolang mogelijk in het regulier systeem

De raad is overtuigd van de noodzaak van sociale ODV in de energiemarkt ter bescherming van de 'sociale' klanten, maar vraagt om er bij de uitwerking van deze sociale ODV's over te waken dat beschermde afnemers en afnemers met betalingsmoeilijkheden zo lang mogelijk binnen de reguliere werking van de energiemarkt gehouden worden. Dit is van belang voor de sociale positie van deze klanten. Ook kunnen deze klanten dan blijven genieten van de voordelen van de geliberaliseerde energiemarkt.

Om de sociale afnemers zoveel mogelijk in de reguliere werking van de energiemarkt te integreren, is een effectief algemeen armoedebestrijdingsbeleid nodig, dat voorkomt dat afnemers betalingsmoeilijkheden krijgen. Ook zouden netbeheerders, in hun functie van sociale leveranciers, afnemers actief moeten begeleiden in het zoeken naar een nieuwe leverancier. Dit kan door advies en begeleiding, maar ook door het instellen van waarborgen. Waarborgen kunnen het risico op wanbetaling voor de leverancier verminderen. Het voorliggend besluit regelt alleen de procedure voor afsluiting indien een afnemer er niet in slaagt een nieuwe leverancier te vinden. Verder moet de procedure voor het overschakelen van budgetmeter naar gewone meter duidelijk zijn.

2.4. Beperk de administratieve lasten

De sociale openbardienstverplichtingen impliceren administratieve lasten voor de netbeheerders, de leveranciers, de LAC's en de verbruikers zelf. Het voorliggend besluit vermindert de administratieve lasten niet. Hiervoor is ondermeer overleg met de federale overheid nodig. De administratieve lasten voor beschermde klanten blijven onveranderd; zij moeten nog steeds zelf attesten voorleggen indien zij willen genieten van het statuut van een beschermde klant en zij moeten dit nog steeds herhalen als ze van leverancier veranderen. Overigens brengt de RIA de administratieve lasten onvolledig in kaart.

De nieuwe procedure bij problematische verhuis lijkt administratief erg zwaar. Bovendien merkt de raad op dat zopas door de VREG en de sector in overleg een procedure bij verhuis was afgesproken, die nu wederom gewijzigd wordt.

De raad rekent erop dat in de werktrajecten van de VREG ertoe zullen bijdragen dat de administratieve lasten van de sociale ODV's verminderen, maar wijst erop dat een aantal knelpunten hierdoor wellicht niet opgelost worden. Een grondige doorlichting van de administratieve

lasten en tijdig overleg met de betrokkenen alvorens wijzigingen aan de administratieve lasten door te voeren, kunnen hieraan wellicht verhelpen. Tijdig overleg met betrokkenen over de administratieve verplichtingen zoals het overmaken van statistieken, afrekeningsfacturen, leveringscontracten, herinneringsbrieven, opzeggbriefen, etc zijn tevens belangrijk voor een tijdige implementatie ervan in de praktijk.

2.5. Overleg tijdig en evenwichtig

De discussie over energie-armoede was met de activiteiten van de ad hoc commissie in het Vlaams parlement erg open. Over de voorliggende regeling, die enkele aanbevelingen van deze commissie opvolgde en uitwerkte, werd blijkbaar niet geconsulteerd. De raad hecht hier nochtans veel belang aan. Daarbij vindt de SERV het belangrijk dat het overleg in een ruim kader wordt gevoerd. Bovendien is het van belang dat dit overleg tijdig wordt opgestart, zodat met de ontvangen suggesties rekening kan worden gehouden.

3. Specifieke aanbevelingen inzake de voorgestelde wijzigingen

3.1. Motiveer het verschil in minimale levering tussen gezinnen met en zonder kinderen

Het is een goede zaak om de minimumlevering van elektriciteit van 6 Ampère op te trekken, aangezien menswaardig leven met 6 Ampère erg lastig is. Wel wijst de raad erop dat de 8 of 12 Ampère minimumlevering die het besluit voorziet, kunnen leiden tot hogere energieverbruiken en dus hogere energiefacturen. De communicatie hierover moet daarom duidelijk en eerlijk zijn.

De raad heeft wel vragen bij de voorgestelde differentiatie tussen gezinnen met kinderen, die 12 Ampère minimumlevering zullen krijgen, en gezinnen zonder kinderen, die maar over 8 Ampère beschikken. Hoewel deze differentiatie sociaal te verantwoorden lijkt, is ze weinig onderbouwd in de RIA:

- Administratieve lasten: Een gewijzigde gezinssituatie moet leiden tot een wijziging van de minimumlevering. De kosten van de administratieve afhandeling hiervan werden niet in kaart gebracht.
- Technische aanpassingen: De verhoging van de minimumlevering vereist een technische aanpassing van alle actieve budgetmeters en stroombegrenzers, binnen het jaar. Bovendien zal bij een gewijzigde gezinssituatie steeds iemand ter plaatse moeten komen om de installatie aan te passen. De kosten hiervan zijn niet berekend.

De RIA gevoegd bij de adviesvraag onderzocht naast de gekozen optie enkel de nuloptie en de optie waarbij de minimumlevering wordt aangepast in functie van het aantal gezinsleden. De raad vindt het zinvol om ook de optie te onderzoeken waarbij elk gezin over eenzelfde verhoogde minimumlevering beschikt.

3.2. Voorzie alternatieven en/of begeleidende maatregelen bij verlenging opzegtermijn

Het voorliggend besluit verlengt de opzegtermijn van 1 naar 2 maanden, om klanten meer tijd te geven om een nieuwe leverancier te zoeken. De raad wijst erop dat de verlenging van de opzegtermijn het potentiële financiële risico voor de leverancier bij wanbetaling vergroot. Immers, het financieel risico verbonden met niet betaalde rekeningen loopt tijdens de extra opzegtermijn verder op. Bovendien moeten de leveranciers tijdens de opzegtermijn de kosten voor distributie en transport voorschieten en kunnen zij niet betaalde rekeningen enkel via deurwaarders innen. Een verlenging van de opzegtermijn kan daarom de bereidheid bij de leveranciers verminderen om klanten met mogelijke betalingsproblemen in hun bestand op te nemen én te houden. Overigens merkt de raad op dat de doorlooptijd van de procedure bij wanbetaling in de huidige regeling reeds 75 dagen bedraagt.

De raad vraagt om bij de verlenging van de opzegtermijn volgende alternatieven en/of begeleidende maatregelen te overwegen om de financiële risico's voor leveranciers bij wanbetaling te verminderen:

- *Inkorting van de frozen period van 10 tot 2 dagen.* De frozen period is de periode op het einde van de opzegtermijn waarbinnen niet meer van leverancier kan worden veranderd. De inkorting van de frozen period verlengt de facto de tijd dat een nieuwe leverancier gezocht kan worden.
- *Doorschuiving van de kosten voor distributie en transport tijdens de opzegtermijn naar de netbeheerders.* Dat zorgt ervoor dat het risico voor wanbetaling wordt verdeeld over de marktpartijen. Overigens hebben netbeheerders via de budgetmeter meer mogelijkheden om aan schuldrecuperatie te doen.
- *Vroeger informering door de netbeheerder van de eindafnemer over de procedure bij wanbetaling.* Volgens het voorliggend besluit moet de netbeheerder pas tijdens de laatste 10 dagen van de opzegtermijn contactnames met de afnemers voorzien. Een vroegere informering kan afnemers aanzetten om vroeger en actiever op zoek te gaan naar een nieuwe leverancier.

3.3. Omschrijf de mogelijke gevallen in de afsluitprocedure beter

De raad vindt het een goede zaak dat het begrip 'klaarblijkelijke onwil' wordt verlaten en wordt vervangen door een omschrijving van de gevallen waarin afsluiten van eindafnemers al dan niet na advies van de LAC mogelijk is (art. 18 quater van het ontwerpdecreet). Immers het

begrip 'klaarblijkelijke onwil' werd soms ruim en in het nadeel van de sociaal zwakkeren geïnterpreteerd. Bovendien werd de regeling afhankelijk van de gemeente en de regio verschillend toegepast.

Volgens de raad is de omschrijving van de gevallen waarin advies van de lokale adviescommissie al dan niet nodig is om te beslissen over het afsluiten, echter niet altijd eenduidig. Hierdoor zijn er hiaten in de regelgeving en blijft er een aanzienlijke interpretatieruimte voor de LAC's bestaan. Dat kan niet de bedoeling zijn.

- Het 'herhaaldelijk niet verschijnen voor de LAC' is niet gedefinieerd. Is dat twee keer, drie keer? Wat is behoorlijke oproep? De redenen voor het niet verschijnen kunnen overigens belangrijk zijn.
- Er is een overlapping tussen art. 18 quater 4° (als de huishoudelijke afnemer weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse regering wordt bepaald) en art. quater 9° (als de huishoudelijke afnemer geen leveringscontract wil sluiten nadat hij gedurende een jaar door de netbeheerder wordt beleverd, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse regering wordt bepaald, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij leveringscontract heeft kunnen sluiten). In geval 4° kan worden afgesloten zonder advies van de LAC, in geval 9° enkel na advies van de LAC. Dit moet uitgeklaard worden.
- Er is volgens het ontwerpdecreet afsluiting zonder meer mogelijk bij een problematische verhuis, wanneer de afnemer niet thuis was toen de netbeheerder langs kwam met het regularisatiedocument en wanneer de afnemer binnen de 14 dagen niet reageert (art. 11). Dit lijkt in een aantal gevallen onterecht. Een pas verhuisde afnemer die 14 dagen op vakantie is en dus niet op de hoogte is van de ingestelde procedure, zou dus bij thuiskomst gewoon afgesloten zijn. Dit is volgens de raad niet wenselijk.

Tot slot wijst de raad erop dat de procedures die de netbeheerder moet volgen vooraleer een verzoek tot afsluiting in te dienen, nog moeten worden vastgelegd. De raad vraagt om in deze procedures voldoende garanties te voorzien zodat onterechte oproepen van afnemers voor de LAC vermeden worden (bijv. bij verzending van facturen op het verkeerde adres, waardoor de afnemer niet wist dat hij moest betalen).

3.4. Herbekijk de (verplichte) plaatsing van budgetmeters

De raad vraagt om de gevallen waarin budgetmeters al dan niet verplicht geplaatst worden, te herbekijken.

- Verplichte plaatsing van budgetmeters lijkt aangewezen bij *verhuis* van klanten die voorheen een budgetmeter hadden. Het ontwerpbesluit bepaalt echter dat, als de klant met een budgetmeter verhuist, de budgetmeter enkel op verzoek van klant wordt geplaatst in nieuwe woonst. Dit impliceert wellicht dat niet beschermde klanten de plaatsing van een budgetmeter niet zullen vragen omdat ze die zelf moeten betalen. Dit betekent dat bij wanbetaling opnieuw de volledige procedure moet worden doorlopen.

- De verplichte plaatsing van budgetmeter in *nieuwe sociale woningen* lijkt te impliceren dat er in deze woningen geen gewone meter meer zal zijn (nota Vlaamse regering). Volgens de raad moeten bewoners van deze woningen ervoor kunnen kiezen om de budgetmeters uit te schakelen, tenminste als er geen betalingsproblemen zijn.

3.5. Maak uitzondering op de verplichting inzake ondertekende contracten

Het voorliggend besluit bepaalt dat leveranciers steeds een door beide partijen ondertekend contract moeten kunnen voorleggen. Dit om problemen met de telefonische verkoop te vermijden.

Reeds hierboven wees de raad erop dat de verplichting tot het voorleggen van een ondertekend contract zonder voorwerp kan vallen, indien het 'start-stop'- aan- en afmeldingsmodel, dat de VREG zal onderzoeken, actief wordt.

Bovendien moeten volgens de raad een aantal uitzonderingen voorzien worden op deze verplichting, o.m. voor klanten bij de standaardleverancier die nog geen contract hebben ondertekend.

Tot slot wijst de raad erop dat ook op federaal niveau voorwaarden inzake contracten zijn uitgewerkt. Tegenstrijdigheden en onduidelijkheden moeten terzake vermeden worden.

4. Aanbevelingen inzake het flankerend beleid

4.1. Geef OCMW's een grotere rol in de preventieve aanpak van energie-armoede

Energie-armoede is een armoedeprobleem, dat niet alleen aangepakt kan worden via het energiebeleid (cf. deel 2.1). De raad pleit daarom ondermeer voor een grotere en meer gecoördineerde rol voor de OCMW's in de aanpak en preventie van energie-armoede. OCMW's moeten niet alleen een rol spelen wanneer een afnemer voor hen in de lokale adviescommissie (LAC) verschijnt die over het afsluiten van afnemers adviseert, maar ook veel eerder, namelijk voordat de afnemer terecht komt in de procedure bij wanbetaling. OCMW's moeten als eerste contactpersoon, reeds bij dreigende betalingsproblemen, preventief zorgen voor bijstand aan de betrokkenen. Naast de traditionele instrumenten zoals budgetbegeleiding en –beheer, moeten zij de aandacht vestigen op mogelijkheden om energie te besparen om zo de energiefactuur te verlichten. Zij kunnen doorverwijzen naar de netbeheerders, die ingeschakeld kunnen worden voor de uitvoering van een snelle energie-audit en van energiebesparingsmaatregelen (cf. advies REG-ODV-besluit).

4.2. Voorzie een alternatieve oplaadmethode voor de budgetmeter

Volgens de raad lost het voorliggend besluit de problemen met beperkte beschikbare oplaadpunten niet afdoende op. Zo moet de budgetmeter nog steeds via afzonderlijke oplaadpunten worden opgeladen, hetgeen een probleem kan zijn voor o.a. oudere en/of minder mobiele klanten. De mogelijkheden om de budgetmeter via bancontact, via de bank, via de gemeente of via een telefonisch loket, etc. op te laden werden niet uitgewerkt. De raad vraagt om werk te maken van een alternatief systeem voor minder mobiele klanten en ter bescherming van de privacy van klanten met betalingsproblemen.

4.3. Communiceer de gevolgen van gemengde aansluitingen

De sociale bescherming voor gemengde aansluitingen (privé-bedrijf) verschilt naar gelang de naam die op het leveringscontract staat vermeld. Indien het leveringscontract op naam van de vennootschap staat, kan de afnemer bij betalingsproblemen niet genieten van de bescherming voorzien in de sociale ODV's. Dit kan alleen als het leveringscontract op naam van een privé-persoon staat.

Volgens de raad is het belangrijk dat afnemers bij het afsluiten van een leveringscontract voor een gemengde aansluiting worden geïnformeerd over dergelijke verschillen. Ook wordt hen best aangeraden om, indien mogelijk, via afzonderlijke meters een onderscheid te maken tussen het privaat gedeelte en het bedrijfs gedeelte.

4.4. Codificeer de energieregelgeving

Opnieuw dringt de raad aan op codificatie van de energieregelgeving. Het gebrek aan codificatie leidt immers tot onoverzichtelijkheid van de regelgeving, niet in het minst door de talrijke wijzigingen die de energieregelgeving onderging. Het besluit van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt wijzigde bijv. op 20 juni 2003 en 16 april 2004. Ook zijn er afstemmingsproblemen met andere delen van de energiewetgeving. Zo verschillen bijv. de definities en zijn er onnodige verschillen tussen de procedures voor de elektriciteitsmarkt en deze voor de aardgasmarkt. Ook verschillen bijv. de afbakeningscriteria voor kleine netbeheerders om voor een uitzonderingsregeling in aanmerking te komen (100 huishoudelijke afnemers in het voorliggend besluit, 1500 in het REG-ODV-besluit).

Referentielijst

SERV, 22.05.2003. Advies over twee ontwerpbesluiten inzake sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt. Brussel: SERV.

SERV, 08.03.2001. Advies over vijf ontwerpbesluiten ter uitvoering van het elektriciteitsdecreet: kwalitatieve warmtekrachtinstallatie, gratis levering, kalender van openstelling, overdracht van klanten van netbeheerders, inwerkingtreding. Brussel: SERV.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 1 december 2006

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 20 december 1996
tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water,
wat betreft elektriciteit en gas,
van het decreet van 17 juli 2000
houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen,
en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt,
wat betreft de openbaredienstverplichtingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 20 december 1996
tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water,
voor wat elektriciteit en gas betreft

Artikel 2

Artikel 2 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water wordt, voor wat elektriciteit en gas betreft, vervangen door wat volgt:

“Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° netbeheerder: elke beheerder van een distributienet als vermeld in artikel 2, 11°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- 2° aardgasnetbeheerder: elke beheerder van een aardgasdistributienet als vermeld in artikel 3, 17°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- 3° huishoudelijke afnemer: afnemer van elektriciteit als vermeld in artikel 2, 25°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- 4° huishoudelijke aardgasafnemer: afnemer van aardgas als vermeld in artikel 3, 32°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.”.

Artikel 3

Artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water wordt, voor wat elektriciteit en aardgas betreft, vervangen door wat volgt:

“Artikel 7

Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en de procedure door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie neemt binnen dertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, dat een antwoord geeft op de vraag of de huishoudelijke afnemer niet in een situatie verkeert waardoor afsluiting onverantwoord zou zijn, een gemotiveerde beslissing aangaande onderstaande gevallen:

1° wat elektriciteit betreft:

- a) het verzoek van de netbeheerder om de huishoudelijke afnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 18quater, 5°, 6°, 7°, 8° en 9° van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- b) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, na beëindiging van de toestand als vermeld in artikel 18quater van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

2° wat aardgas betreft:

- a) het verzoek van de aardgasnetbeheerder om de huishoudelijke aardgasafnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 17ter, 5°, 6°, 7° en 8° van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- b) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, na beëindiging van de toestand als vermeld in artikel 17ter van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.

Bij ontstentenis van een beslissing binnen de voormelde termijn wordt de beslissing over het verzoek van de netbeheerder, vermeld in het tweede lid, 1°, a), of de aardgasnetbeheerder, vermeld in het tweede lid, 2°, a), geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een beslissing binnen de voormelde termijn wordt de beslissing over het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, vermeld in het tweede lid, 1°, b), of de huishoudelijke aardgasafnemer, vermeld in het tweede lid, 2°, b), geacht positief te zijn.”.

HOOFDSTUK III

Wijzigingen aan het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Artikel 4

In artikel 2 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2000, 4 juli 2003, 10 juli 2003 en 30 april 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 25° wordt vervangen door wat volgt:

“25° huishoudelijke afnemer: elke natuurlijke persoon aangesloten op het distributienet op een spanning gelijk aan 1000 volt of minder die elektriciteit afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van elektriciteit op het afnamepunt in kwestie werd gesloten door een rechtspersoon;”;

2° een punt 28° tot en met een punt 32° worden toegevoegd, die luiden als volgt:

“28° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het net door de aansluiting af te koppelen van de installaties van de huishoudelijke afnemer;

29° fraude: het oneigenlijk gebruik van de elektriciteitstoevoer, waardoor onrechtmatig elektriciteit wordt afgenomen die niet geregistreerd wordt door de elektriciteitsmeter;

30° budgetmeter voor elektriciteit: elektriciteitsmeter met stroombegrenzer en hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;

31° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van een huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor elektriciteit opgeladen bedrag opgebruikt is;

32° lokale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 5

In artikel 7, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2003, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° uitvoeren van de openbaredienstverplichtingen, vermeld in de artikelen 18bis, 18ter, 18quater en 19, eerste lid, 1°”.

Artikel 6

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden een artikel 18ter en 18quater ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 18ter

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 18quater, heeft iedere huishoudelijke afnemer recht op een ononderbroken toevoer van elektriciteit.

De kosten voor de levering van elektriciteit komen steeds ten laste van de huishoudelijke afnemer, behalve voor de gratis hoeveelheid elektriciteit, vermeld in artikel 18bis.

Artikel 18quater

§1. De netbeheerder kan de toevoer van elektriciteit alleen in de volgende gevallen afsluiten:

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;
- 2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 3° bij fraude van de huishoudelijke afnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 4° als de huishoudelijke afnemer geen wanbetaler is en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteitsmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer;
- 6° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de budgetmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit;
- 7° als de huishoudelijke afnemer weigert om met de netbeheerder een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan met de netbeheerder niet naleeft, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering, en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 8° als het leveringscontract van de huishoudelijke afnemer werd opgezegd omwille van een andere reden dan wanbetaling en als de huishoudelijke afnemer binnen een periode die door de Vlaamse Regering wordt vastgelegd, geen leveringscontract heeft gesloten, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten;
- 9° als de huishoudelijke afnemer door de netbeheerder gedurende zes maanden zonder schuld werd beleverd en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een beslissing van de lokale adviescommissie.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de elektriciteitstoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van de netbeheerder, tenzij de netbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid toegeschreven kan worden aan de huishoudelijke afnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting en de heraansluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting en de heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van deze huishoudelijke afnemer.

In afwijking van de vorige leden vallen de kosten die verbonden zijn aan de heraansluiting steeds ten laste van de netbeheerder als blijkt dat de huishoudelijke afnemer ten onrechte werd afgesloten

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor een heraansluiting en de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de elektriciteitstoevoer en de herinschakeling van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit gebeurt.

Artikel 7

In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2001, 4 juli 2003, 18 juli 2003 en 19 mei 2006 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd: “,zoals de plaatsing en de exploitatie van budgetmeters voor elektriciteit en van stroombegrenzers,”;
- 2° aan punt 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd: “,zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en ingeval van opzegging van het leveringscontract”.

Artikel 8

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet wordt een artikel 19bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 19bis

Alle kosten die verbonden zijn aan het opzeggen van het leveringscontract van een wanbetaler door een leverancier vallen ten laste van de leverancier.”.

Artikel 9

In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2001, 5 juli 2002, 19 december 2003, 10 juli 2003, 7 mei 2004, 19 mei 2006 en 30 juni 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een §2quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

“§2quater. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbaredienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikel 18ter en artikel 19, 1°, c) en e), mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heraansluiten en het herinschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 18quater, §3, overschrijdt, tenzij de netbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van het overschrijden van de termijn niet aan hem te wijten is.”;

- 2° in §3 worden de woorden “§1, §2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§1, §2, §2bis, §2ter en §2quater”;

3° §4 wordt vervangen door wat volgt:

“Aan artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, de volgende zinsnede toegevoegd:

“33° van de beroepen tegen de beslissing van het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, §1 en 37, §2quater, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en artikel 46, §1, van het Aardgasdecreet.”.

Het beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete op grond van §1 of §2quater, eerste lid, bij de rechtbank van eerste aanleg werkt schorsend.”;

4° in §5, eerste lid, worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens §2” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2quater” ingevoegd;

5° in §7, tweede lid, worden de woorden “§2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§2, §2bis, §2ter en §2quater”.

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt

Artikel 10

In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004, worden een punt 32° tot en met een punt 37° ingevoegd, die luiden als volgt:

“32° huishoudelijke aardgasafnemer: elke natuurlijke persoon die aardgas afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van aardgas werd gesloten door een rechtspersoon;

33° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het aardgasnet door de aansluiting af te koppelen van de installaties van de huishoudelijke aardgasafnemer;

34° fraude: het oneigenlijk gebruik van de aardgastoevoer, waardoor onrechtmatig aardgas wordt afgenomen, dat niet geregistreerd wordt door de aardgasmeter;

35° budgetmeter voor aardgas: aardgasmeter met hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;

36° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van de huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor aardgas opgeladen bedrag opgebruikt is;

37° lokale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 11

In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° uitvoeren van de openbardienstverplichtingen, vermeld in de artikelen 17bis, 17ter, 18, 1°.”.

Artikel 12

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet worden een artikel 17bis en 17ter ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 17bis

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 17ter, heeft iedere huishoudelijke aardgasafnemer recht op een ononderbroken toevoer van aardgas.

De kosten voor de levering van aardgas komen steeds ten laste van de huishoudelijke aardgasafnemer.

Artikel 17ter

§1. De aardgasnetbeheerder kan de toevoer van aardgas alleen in de volgende gevallen afsluiten:

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;
- 2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 3° bij fraude van de huishoudelijke aardgasafnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 4° als de huishoudelijke aardgasafnemer geen wanbetaler is en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 5° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert om aan de aardgasnetbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas;
- 6° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert met de aardgasnetbeheerder een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan met de aardgasnetbeheerder niet naleeft, onder de voorwaarden, vastgesteld door de Vlaamse Regering en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 7° als het leveringscontract van de huishoudelijke aardgasafnemer werd opgezegd omwille van een andere reden dan wanbetaling en als de huishoudelijke aardgasafnemer binnen een periode die door de Vlaamse Regering wordt vastgelegd, geen leveringscontract heeft gesloten, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten;
- 8° als de huishoudelijke aardgasafnemer door de aardgasnetbeheerder gedurende zes maanden zonder schuld werd beleverd en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een beslissing van de lokale adviescommissie van de woonplaats van de betrokken huishoudelijke aardgasafnemer.

In de gevallen, vermeld in punt 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de aardgastoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van de aardgasnetbeheerder, tenzij de aardgasnetbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid kan toegeschreven worden aan de huishoudelijke aardgasafnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van deze huishoudelijke aardgasafnemer.

In afwijking van de vorige leden vallen de kosten die verbonden zijn aan de heraansluiting steeds ten laste van de aardgasnetbeheerder als blijkt dat de huishoudelijke aardgasafnemer ten onrechte werd afgesloten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de aardgastoevoer moet gebeuren.”.

Artikel 13

In artikel 18 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd: “,zoals de plaatsing en de exploitatie van budgetmeters voor aardgas;”;
- 2° aan punt 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd: “,zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en ingeval van opzegging van het leveringscontract;”.

Artikel 14

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet wordt een artikel 18bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 18bis

Alle kosten die verbonden zijn aan het opzeggen van het leveringscontract van een wanbetaler door een leverancier vallen ten laste van de leverancier.”.

Artikel 15

In artikel 46 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een §2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbardienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikel 17ter en artikel 18, 1), a) en e), mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heraansluiten van de aardgastoevoer bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 17ter, §3, overschrijdt,

tenzij de aardgasnetbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van het overschrijden van de termijn niet aan hem te wijten is.”;

2° in §3 worden de woorden “§1 en §2” vervangen door de woorden “§1, §2 en §2bis,”.

Artikel 16

Artikel 47 van hetzelfde decreet, wordt vervangen door wat volgt:

Aan artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, de volgende zinsnede toegevoegd:

“33° van de beroepen tegen de beslissing van het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, § 1 en § 2quater, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en artikel 46, § 1, en § 2bis, eerste lid, van het Aardgasdecreet.”.

Artikel 17

In artikel 48 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “op grond van artikel 46, §1” en de woorden “werkt schorsend.” de woorden “of §2bis, eerste lid” ingevoegd.

Artikel 18

In artikel 49 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens artikel 46, §2,” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2bis, tweede lid” ingevoegd.

Artikel 19

In artikel 51 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden de woorden “artikel 46, §2,” vervangen door de woorden “artikel 46, §2 en §2bis,”.

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 20

Artikelen 3, 4, 5, 6 en 8, van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water worden opgeheven voor wat elektriciteit en gas betreft.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Kris PEETERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

GA

ADVIES 41.862/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 7 december 2006 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 22 januari 2007, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen, en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen", heeft op 10 januari 2007 het volgende advies gegeven:

GA

41.862/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Dit advies bevat een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

ALGEMENE OPMERKING

2. Het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, bepaalt in welke gevallen de toevoer van water, gas en elektriciteit bij een afnemer mag worden afgesloten en welke minimale procedure hierbij dient te worden gevolgd.

Bij de artikelen 2 en 3 van het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet wordt de vervanging beoogd van de artikelen 2 en 7 van het voornoemde decreet van 20 december 1996, doch enkel "voor wat elektriciteit en gas betreft". Artikel 20 van het ontwerp heft de overige bepalingen van hetzelfde decreet op, eveneens enkel "voor wat elektriciteit en gas betreft".

Die werkwijze heeft tot gevolg dat voortaan twee verschillende versies van hetzelfde decreet zullen bestaan, hetgeen vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid niet aan te bevelen is. Om hieraan te verhelpen, dient het ontwerp grondig herwerkt te worden.

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

GA

41.862/3

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 3

3. Onverminderd opmerking 2, dienen in dit artikel een aantal onnauwkeurigheden te worden recht gezet:

- in het tweede lid, 1°, a) dient te worden verwezen naar artikel 18^{quater}, § 1, eerste lid, 5°, 6°, 7°, 8° en 9°;
- in het tweede lid, 1°, b), schrijve men: "... na beëindiging van de gevallen bedoeld in artikel 18^{quater}, § 1, eerste lid, van het decreet ...";
- in het tweede lid, 2°, a), dient te worden verwezen naar artikel 17ter, § 1, eerste lid, 5°, 6°, 7° en 8°;
- in het tweede lid, 2°, b), schrijve men: "... na beëindiging van de gevallen bedoeld in artikel 17ter, § 1, eerste lid, van het decreet ...".

4. Het voorschrift in het ontworpen artikel 7, tweede lid, inleidende zin, dat de beslissing gemotiveerd moet zijn, komt neer op een herhaling van wat reeds voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. Het voorschrift is bijgevolg overbodig en tevens misleidend omdat erdoor ten onrechte de indruk zou kunnen ontstaan dat andere in het ontwerp geregelde administratieve beslissingen niet formeel gemotiveerd behoeven te zijn.

5. Luidens het ontworpen artikel 7, derde lid, wordt bij ontstentenis van een beslissing binnen een bepaalde termijn, de beslissing over het verzoek van de netbeheerder geacht negatief te zijn.

Aan dergelijke stilzwijgende besluitvorming zijn evenwel een aantal nadelen verbonden. In de eerste plaats houdt dergelijk procédé het risico in dat de administratie zich in bepaalde gevallen onttrekt aan het reële onderzoek van de betrokken

.../...

GA

41.862/3

aanvragen. Daarenboven worden impliciete beslissingen gekenmerkt door het ontbreken van een formele motivering en het uitblijven van een bekendmaking. Het hoeft geen betoog dat een expliciete, tijdige beslissing zowel vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid, als vanuit het oogpunt van de bewijsvoering (onder meer inzake de termijnregeling), de voorkeur verdient boven een impliciete beslissing. De voorafgaande bezwaren wegen trouwens nog zwaarder door indien, zoals in het ontworpen artikel 7, derde lid, het geval is, de impliciete beslissing neerkomt op de weigering van het verzoek.

Artikel 9

6. De wijziging van artikel 569, eerste lid, 33°, van het Gerechtelijk Wetboek, bedoeld in artikel 9, 3°, van het ontwerp, gebeurt niet op een correcte manier. Bovendien wordt de betrokken bepaling nogmaals gewijzigd bij artikel 16 van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt.

Derhalve dient artikel 9, 3°, van het ontwerp te worden weggelaten. In de plaats daarvan dient in het ontwerp in een nieuw hoofdstuk een nieuwe bepaling te worden opgenomen, die luidt als volgt:

"Hoofdstuk ... - Wijziging aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. ... Artikel 569, eerste lid, 33°, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals voor het Vlaamse Gewest ingevoegd bij het Elektriciteitsdecreet en gewijzigd bij het Aardgasdecreet, wordt vervangen als volgt:

«33° van de beroepen tegen de beslissingen tot het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, § 1, en § 2^{quater}, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en van artikel 46, § 1, en § 2bis, eerste lid, van het Aardgasdecreet.

Het beroep tegen de beslissingen bedoeld in het eerste lid werkt schorsend.»

.../...

GA

41.862/3

Artikel 10

7. Gelet op de definitie van het begrip "eindafnemer" in artikel 3, 12°, van het Aardgasdecreet, gebruike men in het ontworpen artikel 3, 32°, de omschrijving "huishoudelijke eindafnemer".

Artikel 16

8. Indien de suggestie gedaan bij artikel 9 gevolgd wordt, kan deze bepaling worden weggelaten.

Artikel 17

9. Indien de suggestie gedaan bij artikel 9 gevolgd wordt, kan artikel 48 van het Aardgasdecreet opgeheven worden.

GA

De kamer was samengesteld uit

de Heren

D. ALBRECHT,

kamervoorzitter,

J. SMETS,
B. SEUTIN,

staatsraden,

H. COUSY,

assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A.-M. GOOSSENS,

griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, voor wat elektriciteit en gas betreft

Artikel 2

In artikel 2 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water worden volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “elektriciteit, gas en/of” worden telkens geschrapt;
- 2° er worden een 4° tot een 7° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “4° netbeheerder: elke beheerder van een distributienet als vermeld in artikel 2, 11°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

- 5° aardgasnetbeheerder: elke beheerder van een aardgasdistributienet als vermeld in artikel 3, 17°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- 6° huishoudelijke afnemer: afnemer van elektriciteit als vermeld in artikel 2, 25°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- 7° huishoudelijke aardgasafnemer: afnemer van aardgas als vermeld in artikel 3, 32°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.”.

Artikel 3

In artikel 3 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “per sector” worden geschrapt;
- 2° de woorden “elektriciteit, gas en” worden telkens geschrapt.

Artikel 4

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de betrokken sector, de procedure die de distributeur van water moet volgen bij wanbetaling van zijn abonnee.”;
- 2° in het tweede lid, 4°, worden de woorden “elektriciteit, gas en” geschrapt.

Artikel 5

In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de woorden “elektriciteit, gas en” geschrapt.

Artikel 6

In artikel 6 van hetzelfde decreet worden de woorden “van elektriciteit, gas of water” geschrapt.

Artikel 7

Aan artikel 7 van het hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en de procedure door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

§2. Voor wat de ononderbroken toevoer van elektriciteit en gas betreft, bedoeld in artikel 18ter van het Elektriciteitsdecreet en artikel 17bis van het Aardgasdecreet, neemt de lokale adviescommissie binnen dertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek dat een antwoord geeft op de vraag of de huishoudelijke afnemer niet in een situatie verkeert waardoor afsluiting onverantwoord zou zijn, een beslissing aangaande onderstaande gevallen:

1° wat elektriciteit betreft:

- a) het verzoek van de netbeheerder om de huishoudelijke afnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 18quater, §1, eerste lid, 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- b) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, na beëindiging van de gevallen bedoeld in artikel 18quater, §1, eerste lid, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

2° wat aardgas betreft:

- a) het verzoek van de aardgasnetbeheerder om de huishoudelijke aardgasafnemer af te sluiten, in de gevallen vermeld in artikel 17ter, §1, eerste lid, 5°, 6°, 7° en 8°, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt;
- b) het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, na beëindiging van de toestand als vermeld in artikel 17ter, §1, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.

Bij ontstentenis van een beslissing binnen de voormelde termijn wordt de beslissing over het verzoek

van de netbeheerder, vermeld in het eerste lid, 1°, a), of de aardgasnetbeheerder, vermeld in het eerste lid, 2°, a), geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een beslissing binnen de voormelde termijn wordt de beslissing over het verzoek tot heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, vermeld in het eerste lid, 1°, b), of de huishoudelijke aardgasafnemer, vermeld in het eerste lid, 2°, b), geacht positief te zijn.”;

2° aan het tweede lid, dat paragraaf 3 wordt, worden volgende wijzigingen aangebracht:

- a) de woorden “De lokale adviescommissie brengt” worden vervangen door de woorden “§3. Wat de minimumlevering van water betreft, brengt de lokale adviescommissie”;
- b) de woorden “elektriciteit, gas of” worden geschrapt;
- c) de woorden “in het tweede lid” worden vervangen door de woorden “in het eerste lid”.

Artikel 8

In artikel 8 van hetzelfde decreet, worden het woord “elektriciteit” en de woorden “en gas” geschrapt.

HOOFDSTUK III

Wijzigingen aan het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Artikel 9

In artikel 2 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2000, 4 juli 2003, 10 juli 2003 en 30 april 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 25° wordt vervangen door wat volgt:

“25° huishoudelijke afnemer: elke natuurlijke persoon aangesloten op het distributienet op een spanning gelijk aan 1.000 volt of minder die elektriciteit afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicileerd zijn, behoudens in het geval dat het leve-

ringscontract voor de levering van elektriciteit op het afnamepunt in kwestie werd gesloten door een rechtspersoon of btw-plichtige;”;

2° een 28° tot en met een 32° worden toegevoegd, die luiden als volgt:

“28° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het net door de aansluiting af te koppelen van de installaties van de huishoudelijke afnemer;

29° fraude: het oneigenlijk gebruik van de elektriciteitstoevoer, waardoor onrechtmatig elektriciteit wordt afgenomen die niet geregistreerd wordt door de elektriciteitsmeter;

30° budgetmeter voor elektriciteit: elektriciteitsmeter met stroombegrenzer en hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;

31° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van een huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor elektriciteit opgeladen bedrag opgebruikt is;

32° lokale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 10

In artikel 7, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2003, wordt 5° vervangen door wat volgt:

“5° uitvoeren van de openbaredienstverplichtingen, vermeld in de artikelen 18bis, 18ter, 18quater en 19, eerste lid, 1°;”.

Artikel 11

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden een artikel 18ter en 18quater ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 18ter

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 18quater, heeft iedere huishoudelijke afnemer recht op een ononderbroken toevoer van elektriciteit.

De kosten voor de levering van elektriciteit komen steeds ten laste van de huishoudelijke afnemer, behalve voor de gratis hoeveelheid elektriciteit, vermeld in artikel 18bis.

Artikel 18quater

§1. De netbeheerder kan de toevoer van elektriciteit alleen in de volgende gevallen afsluiten:

1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;

2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

3° bij fraude van de huishoudelijke afnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

4° als de huishoudelijke afnemer geen wanbetaler is en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteitsmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer;

6° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de budgetmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit;

7° als de huishoudelijke afnemer weigert om met de netbeheerder een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan met de netbeheerder niet naleeft, onder de voorwaarden bepaald

door de Vlaamse Regering, en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

8° als het leveringscontract van de huishoudelijke afnemer werd opgezegd omwille van een andere reden dan wanbetaling en als de huishoudelijke afnemer binnen een periode die door de Vlaamse Regering wordt vastgelegd, geen leveringscontract heeft gesloten, tenzij de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten;

9° als de huishoudelijke afnemer door de netbeheerder gedurende zes maanden zonder schuld werd beleverd en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

In de gevallen, vermeld in 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een beslissing van de lokale adviescommissie.

In de gevallen, vermeld in 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de elektriciteitstoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van de netbeheerder, tenzij de netbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid toegeschreven kan worden aan de huishoudelijke afnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting en de heraansluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° en 9°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting en de heraansluiting van de huishoudelijke afnemer, ten laste van deze huishoudelijke afnemer.

In afwijking van de vorige leden vallen de kosten die verbonden zijn aan de heraansluiting steeds ten laste van de netbeheerder als blijkt dat de huishoudelijke afnemer ten onrechte werd afgesloten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor een heraansluiting en de termijnen waarbinnen

de heraansluiting van de elektriciteitstoevoer en de herinschakeling van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit gebeurt.”.

Artikel 12

In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2001, 4 juli 2003, 18 juli 2003 en 19 mei 2006 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd:

“, zoals de plaatsing en de exploitatie van budgetmeters voor elektriciteit en van stroombegrenzers;”;

2° aan 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd:

“, zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en in geval van opzegging van het leveringscontract”.

Artikel 13

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet wordt een artikel 19bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 19bis

Alle kosten die verbonden zijn aan het opzeggen van het leveringscontract van een wanbetaler door een leverancier vallen ten laste van de leverancier.”.

Artikel 14

In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2001, 5 juli 2002, 10 juli 2003, 19 december 2003, 7 mei 2004, 19 mei 2006 en 30 juni 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een §2quater ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2quater. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbare dienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikelen 18ter en 19, 1°, c) en e), mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van

de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heransluiten en het herinschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 18quater, §3, overschrijdt, tenzij de netbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van het overschrijden van de termijn niet aan hem te wijten is.”;

2° in §3 worden de woorden “§1, §2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§1, §2, §2bis, §2ter en §2quater”;

3° in §4 wordt het tweede lid geschrapt;

4° in §5, eerste lid, worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens §2” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2quater” ingevoegd;

5° in §7, tweede lid, worden de woorden “§2, §2bis en §2ter” vervangen door de woorden “§2, §2bis, §2ter en §2quater”.

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt

Artikel 15

In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004, worden een 32° tot en met een 37° ingevoegd, die luiden als volgt:

“32° huishoudelijke aardgasafnemer: elke natuurlijke persoon die aardgas afneemt om te voorzien in zijn behoeften of die van de personen die samen met hem in de woning in kwestie gedomicilieerd zijn, behoudens in het geval dat het leveringscontract voor de levering van aardgas werd gesloten door een rechtspersoon of btw-plichtige;

33° afsluiten: het buiten dienst stellen van de aansluiting of het ontzeggen van de toegang tot het aardgasnet door de aansluiting af te koppelen

van de installaties van de huishoudelijke aardgasafnemer;

34° fraude: het oneigenlijk gebruik van de aardgas toevoer, waardoor onrechtmatig aardgas wordt afgenomen, dat niet geregistreerd wordt door de aardgasmeter;

35° budgetmeter voor aardgas: aardgasmeter met hulpkrediet, die wordt opgeladen met een systeem van voorafbetaling;

36° hulpkrediet: een krediet dat ter beschikking wordt gesteld van de huishoudelijke afnemer, zodra het op de budgetmeter voor aardgas opgeladen bedrag opgebruikt is;

37° lokale adviescommissie: commissie als vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.”.

Artikel 16

In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, wordt 5° vervangen door wat volgt:

“5° uitvoeren van de openbardienstverplichtingen, vermeld in de artikelen 17bis, 17ter, 18, 1°.”.

Artikel 17

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet worden een artikel 17bis en 17ter ingevoegd, die luiden als volgt:

“Artikel 17bis

Behoudens de gevallen, vermeld in artikel 17ter, heeft iedere huishoudelijke aardgasafnemer recht op een ononderbroken toevoer van aardgas.

De kosten voor de levering van aardgas komen steeds ten laste van de huishoudelijke aardgasafnemer.

Artikel 17ter

§1. De aardgasnetbeheerder kan de toevoer van aardgas alleen in de volgende gevallen afsluiten:

1° bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid en dit zolang deze toestand duurt;

- 2° bij een leegstaande woning, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 3° bij fraude van de huishoudelijke aardgasafnemer, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 4° als de huishoudelijke aardgasafnemer geen wanbetaler is en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 5° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert om aan de aardgasnetbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas;
- 6° als de huishoudelijke aardgasafnemer weigert met de aardgasnetbeheerder een afbetalingsplan te sluiten of als hij het gesloten afbetalingsplan met de aardgasnetbeheerder niet naleeft, onder de voorwaarden, vastgesteld door de Vlaamse Regering en na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 7° als het leveringscontract van de huishoudelijke aardgasafnemer werd opgezegd omwille van een andere reden dan wanbetaling en als de huishoudelijke aardgasafnemer binnen een periode die door de Vlaamse Regering wordt vastgelegd, geen leveringscontract heeft gesloten, tenzij dat de betreffende afnemer kan aantonen dat hij geen leveringscontract heeft kunnen sluiten;
- 8° als de huishoudelijke aardgasafnemer door de aardgasnetbeheerder gedurende zes maanden zonder schuld werd beleverd en weigert om een leveringscontract te sluiten, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

In de gevallen, vermeld in 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas gebeuren na een beslissing van de lokale adviescommissie van de woonplaats van de betrokken huishoudelijke aardgasafnemer.

In de gevallen, vermeld in 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de afsluiting van de aardgastoevoer in bepaalde periodes beperken of verbieden.

§2. In het geval, vermeld in §1, 1°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van de aardgasnetbeheerder, tenzij de aardgasnetbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van de onveiligheid kan toegeschreven worden aan de huishoudelijke aardgasafnemer of aan de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 2°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de woning, ten laste van de eigenaar van de woning.

In de gevallen, vermeld in §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8°, komen alle kosten die verbonden zijn aan de afsluiting of de heraansluiting van de huishoudelijke aardgasafnemer, ten laste van deze huishoudelijke aardgasafnemer.

In afwijking van de vorige leden vallen de kosten die verbonden zijn aan de heraansluiting steeds ten laste van de aardgasnetbeheerder als blijkt dat de huishoudelijke aardgasafnemer ten onrechte werd afgesloten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de aardgastoevoer moet gebeuren.”.

Artikel 18

In artikel 18 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan 1°, e), worden de volgende woorden toegevoegd:

“, zoals de plaatsing en de exploitatie van budgetmeters voor aardgas;”;

2° aan 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd:

“, zoals beschermingsmaatregelen in geval van wanbetaling en in geval van opzegging van het leveringscontract;”.

Artikel 19

In hoofdstuk VI van hetzelfde decreet wordt een artikel 18bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 18bis

Alle kosten die verbonden zijn aan het opzeggen van het leveringscontract van een wanbetaler door een leverancier vallen ten laste van de leverancier.”.

Artikel 20

In artikel 46 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een §2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. Het bedrag van de administratieve geldboete voor een overtreding van de openbaredienstverplichtingen, opgelegd op basis van artikelen 17ter en 18, 1), a) en e), mag niet minder bedragen dan 1.000 euro en niet meer dan 1% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen jaar.

Het bedrag van de administratieve geldboete bij het niet naleven van de termijnen voor het heraanluiten van de aardgastoevoer bedraagt 1.000 euro per kalenderdag die de termijn, vermeld in artikel 17ter, §3, overschrijdt, tenzij de aardgasnetbeheerder kan aantonen dat de oorzaak van het overschrijden van de termijn niet aan hem te wijten is.”;

2° in §3 worden de woorden “§1 en §2” vervangen door de woorden “§1, §2 en §2bis.”.

Artikel 21

Artikel 48 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 22

In artikel 49 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “sanctie, opgelegd volgens artikel 46, §2,” en de woorden “kan hij, binnen 10 dagen na kennisgeving”, de woorden “of §2bis, tweede lid” ingevoegd.

Artikel 23

In artikel 51 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2006, worden de woorden “artikel 46, §2,” vervangen door de woorden “artikel 46, §2 en §2bis.”.

HOOFDSTUK V

Wijziging aan het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 24

Artikel 569, eerste lid, 33°, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals voor het Vlaamse Gewest ingevoegd bij het Elektriciteitsdecreet en gewijzigd bij het Aardgasdecreet, wordt vervangen door wat volgt:

“33° van de beroepen tegen de beslissingen tot het opleggen van een administratieve geldboete op grond van artikel 37, §1, en §2quater, eerste lid, van het Elektriciteitsdecreet en van artikel 46, §1, en §2bis, eerste lid, van het Aardgasdecreet.

Het beroep tegen de beslissingen bedoeld in het eerste lid werkt schorsend.”.

Brussel, 9 februari 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

12 juli 2006

Reguleringsimpactanalyse voor het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen betreft en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen betreft

1 Titel

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen betreft

2 Aanleiding en doel

Aanleiding:

De basisprincipes van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op de minimumlevering van elektriciteit, gas en water, zijn:

- iedereen heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om volgens de geldende levensstandaard te kunnen leven;
- een afsluiting van de energietoevoer is beperkt tot de volgende gevallen: bij een onmiddellijke bedreiging van de veiligheid, zolang deze toestand duurt of bij klaarblijkelijke onwil of fraude op voorwaarde dat de lokale adviescommissie positief heeft geadviseerd;
- in iedere gemeente wordt een lokale adviescommissie opgericht;
- een abonnee kan de distributeur ook zelf verzoeken om over te gaan tot de levering van de minimale hoeveelheid van elektriciteit.

De concrete uitvoeringsmodaliteiten werden geregeld in de besluiten van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de samenstelling en werking van de Lokale Adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water en tot vaststelling van de minimale levering van elektriciteit en de regeling van de procedure bij wanbetaling. Het besluit tot vaststelling van de minimale levering van elektriciteit en de regeling van de procedure bij wanbetaling, werd bij de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, omwille van de gewijzigde omstandigheden, opgeheven en vervangen door het besluit van de Vlaamse Regering van 31

januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt. Dit besluit werd inmiddels gewijzigd bij de besluiten van 20 juni 2003 en 16 april 2004.

Aan deze regelgeving zijn een aantal duidelijke nadelen verbonden:

- uit de praktijk blijkt dat het begrip klaarblijkelijke onwil soms zeer ruim en in het nadeel van de sociaal zwakkeren wordt geïnterpreteerd en;
- dat de regeling afhankelijk van de gemeente en de regio verschillend wordt toegepast.

Bovendien is het moeilijk om de huidige regelgeving te behouden in een vrije markt. Een van de belangrijkste gevolgen van het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet is namelijk dat de activiteiten voor het beheer van het distributienet en de verkoop van elektriciteit, respectievelijk aardgas strikt gescheiden moeten zijn. Het woord “distributeur”, dat in het decreet op de minimumlevering wordt gebruikt, moet dan ook worden gelezen als “distributienetbeheerder” of als “leverancier”, afhankelijk van de situatie.

Doelstelling:

Om de gevolgen van de liberalisering van de elektriciteits- en gasmarkt en meer in het bijzonder de gevolgen voor mensen die leven in armoede in te schatten, heeft het “*Vlaams Netwerk voor Verenigingen waar Armen het Woord Nemen*” met de steun van de Vlaamse overheid, één jaar na de liberalisering, praktijkervaringen verzameld over de toegang van klanten tot nieuwe leveranciers en de manier waarop de sociale openbaredienstverplichtingen in de praktijk werden omgezet.

Dit evaluatierapport diende als basismateriaal voor de grondige evaluatie van de sociale openbaredienstverplichtingen. Op basis van rondetafels met de netbeheerders, de leveranciers, de Vlaamse regulator voor de Elektriciteits- en de Gasmarkt en vertegenwoordigers van de armenverenigingen en het opbouwwerk, werden de knelpunten verder in kaart.

Tegelijkertijd met deze evaluatie werd in de schoot van het Vlaams Parlement op 5 oktober 2005 een *Commissie ad hoc Energiearmoede* opgestart. Deze parlementaire commissie kreeg de bevoegdheid om een maatschappelijke beleidsnota op te stellen, met dien verstande dat de nota toegespitst moest worden op de situatie van de zwaksten in de samenleving. Op 10, 14 en 21 november 2005 vonden hoorzittingen plaats over de problematiek van energiearmoede. De werkzaamheden van deze ad hoc commissie hebben geleid tot een maatschappelijke beleidsnota energiearmoede¹ en een motie van aanbeveling². Het is de bedoeling om uitvoering te geven aan punt 8°, d) van de motie waarin wordt gevraagd om een meer rechtszeker kader te geven inzake afsluiting door de gevallen, waarin kan worden afgesloten, duidelijk te omschrijven.

In dit kader wordt voorgesteld om in het Elektriciteitsdecreet en Aardgasdecreet te voorzien in een basisrecht op elektriciteit en aardgas en wordt voor de sociaal zwakkeren een meer rechtszeker kader gecreëerd inzake afsluiting doordat de gevallen waarin kan worden afgesloten duidelijk en limitatief worden omschreven. Verder wordt ter handhaving van deze sociale openbaredienstverplichtingen een systeem van administratieve geldboetes ingevoerd. Tot slot worden aan de verschillende decreten nog een aantal kleinere wijzigingen aangebracht (aanpassingen definities,...). Deze RIA gaat hier niet verder op in.

¹ *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2005-2006, nr. 668-1

² *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2005-2006, nr. 668-3

3 Opties

▪ Optie 1: nuloptie

→ Deze optie houdt in dat er niets veranderd aan de huidige situatie en dat het thans gehanteerde begrip “klaarblijkelijke onwil” onverkort van toepassing blijft.

▪ Optie 2: het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door het begrip duidelijke onwil

→ Deze optie houdt in dat het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door het begrip duidelijke onwil, samen met een aantal criteria om het begrip duidelijke onwil te kunnen interpreteren, zodanig dat de LAC's over minder interpretatieruimte beschikken.

▪ Optie 3: het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door een limitatieve lijst van gevallen waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten.

→ Deze optie houdt in dat het begrip klaarblijkelijke onwil wordt geschrapt uit de regelgeving en vervangen wordt door een limitatieve lijst van gevallen waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten. Door gebruik te maken van een dergelijke lijst is er geen mogelijkheid meer voor de LAC's om eigen interpretaties te hanteren om over te gaan tot afsluiting, wat de rechtszekerheid en het gelijkheidsbeginsel ten goede komt. .

4 Effecten

4.1 Doelgroepen:

- Mensen die moeilijkheden hebben met de betaling van hun elektriciteits- of aardgasfactuur. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal personen die betalingsmoeilijkheden hebben. Het aantal afnemers, die door de netbeheerder worden beleverd (dit zijn afnemers waarvan het leveringscontract werd opgezegd door de leverancier en die geen nieuwe leverancier vinden) bedraagt ± 30.000 voor elektriciteit en ± 20.000 voor aardgas. Momenteel neemt dit aantal jaarlijks toe.
- 17 distributienetbeheerders: (AGEM, Gaselwest, Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, IGAO, IMEWO, Intergas Netbeheer, Intergem, Intermosane, IVEG, IVEKA, IVERLEK, PBE, Pligas, Sibelgas, WVEM).
- De OCMW's en de LAC's: ± 308 (1 voor elke gemeente in het Vlaamse Gewest)
- De huurders

4.2 Optie 1: Nuloptie

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	Omschrijving	schatting
Burgers (vnl. huurders en mensen met betalings-moeilijkheden)	1. De gevallen, waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten, zijn duidelijk beschreven. De netbeheerder moet het advies van de LAC krijgen in een aantal gevallen, vooraleer hij mag overgaan tot afsluiting.		1. Het begrip klaarblijkelijke onwil wordt soms ruim en in het nadeel van de sociaal zwakkeren geïnterpreteerd, waardoor mensen onterecht worden afgesloten. 2. Gelijkaardige situaties worden verschillend behandeld in de diverse LAC's. 3. Onterechte afsluiting van de energietoevoer kan leiden tot een beperking van het wooncomfort en een verminderd toekomstperspectief voor de sociaal zwakkeren. 4. Door onterechte afsluitingen kunnen huurders soms hun huurwoning niet meer onderhouden als een goede huisvader, wat tot opzegging van het huurcontract door de verhuurder kan leiden. 5. Kosten van de afsluiting komen ten laste van de afnemer.	
Distributienetbeheerders	1. Behoud van de huidige manier van werken		1. Indienen van een gemotiveerd verzoek tot afsluiting. 2. Afsluitingen zijn zeer duur, vandaar dat zeker onterechte afsluitingen moeten worden vermeden.	
LAC's	1. Behoud van de huidige manier van werken.		1. De LAC heeft te veel interpretatieruimte. 2. De LAC is niet altijd op de hoogte van de gevolgen van afsluiting.	

Juridisch-technische effecten

- Doordat het begrip “klaarblijkelijke onwil” voor interpretatie vatbaar is, wordt de regeling afhankelijk van de gemeente en de regio verschillend toegepast, wat de rechtszekerheid en gelijke behandeling niet ten goede komt.
- Er is geen eenheid van terminologie tussen enerzijds het decreet minimale levering (daterende van voor de liberalisering van de energiemarkt) en anderzijds de in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet gehanteerde terminologie.

Andere effecten

- Door niets te wijzigen, wordt geen gevolg gegeven aan de door de Commissie ad hoc Energiearmoede van het Vlaams Parlement geformuleerde bemerkingen.

4.3 Optie 2: het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door het begrip duidelijke onwil

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	Omschrijving	Schatting
Burgers (vnl. huurders en mensen met betalings-moeilijkheden)	1. De gevallen, waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten, zijn duidelijk beschreven. De netbeheerder kan niet zo maar overgaan tot afsluiting. 2. De vervanging van het begrip klaarblijkelijke onwil zal leiden tot minder onterechte afsluitingen. 3. De beslissingen tot afsluiting zullen minder verschillen van LAC tot LAC.		1. Bij een enge interpretatie van de criteria, bestaat nog steeds een gevaar voor onterechte afsluitingen, zij het dan in mindere mate. 2. Onterechte afsluiting van de energietoevoer kan leiden tot een beperking van het wooncomfort en een verminderd toekomstperspectief voor de sociaal zwakkeren. 3. Door onterechte afsluitingen kunnen huurders soms hun huurwoning niet meer onderhouden als een goede huisvader, wat tot opzegging van het huurcontract door de verhuurder kan leiden. 4. Kosten van de afsluiting komen ten laste van de afnemer, behalve als de onveiligheid wordt toegeschreven aan de netbeheerder of de eigenaar van de woning of in geval van een leegstaande woning. In dat laatste geval komen de kosten ten laste van de eigenaar van de woning.	
Distributienetbeheerders	1. De criteria om een verzoek tot afsluiting in te dienen, worden duidelijker afgebakend.		1. Indienen van een gemotiveerd verzoek tot afsluiting. 2. Afsluitingen zijn zeer duur. Onterechte afsluitingen moeten zoveel mogelijk vermeden worden. 3. Kosten voor afsluitingen in geval van onveiligheid komen ten laste van de netbeheerder als de netbeheerder schuld treft.	
LAC's	1. Enerzijds wordt de interpretatieruimte van de LAC.		1. Anderzijds heeft de LAC nog steeds ruimte om te interpreteren, zij het in	

		minder mate, waardoor in geval van een enge interpretatie nog steeds de mogelijkheid tot onrechte afsluitingen blijft bestaan. 2. De LAC is niet altijd op de hoogte van de gevolgen van afsluiting.
--	--	---

Juridisch-technische effecten

Doordat het begrip “klaarblijkelijke onwil” wordt vervangen door het begrip duidelijke onwil, samen met de invoering van een aantal criteria om dit begrip te interpreteren, is minder ruimte voor een verschillende interpretatie en invulling van het begrip, en wordt een meer eenduidige toepasbare regeling voor alle gemeenten gecreëerd, wat de rechtszekerheid en gelijke behandeling ten goede komt.

Andere effecten

- Er wordt gevolg gegeven aan de door de Commissie ad hoc Energiearmoede van het Vlaams Parlement geformuleerde bemerkingen betreffende het creëren van een rechtszeker kader.
- Er is geen weerslag op de werking van de lokale besturen. Het voorontwerp van decreet legt immers geen wijzigingen op aan de interne werking van de LAC's, maar voorziet enkel in een duidelijker beslissingskader voor het al dan niet afsluiten van de elektriciteits- en aardgastoevoer

4.4 Optie 3: het begrip klaarblijkelijke onwil wordt vervangen door een limitatieve lijst van gevallen waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten.

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	Omschrijving	Schatting
Burgers (vnl. huurders en mensen met betalings-moeilijkheden)	1. De gevallen, waarin de elektriciteits- of aardgastoevoer mag worden afgesloten, zijn duidelijk beschreven. De netbeheerder kan niet zo maar overgaan tot afsluiting. 2. Door de limitatieve lijst van gevallen, waarin de energietoevoer mag worden afgesloten, is de kans op een onterechte afsluiting zo goed als onbestaande. 3. De beslissingen tot afsluiting kunnen niet langer verschillen van LAC tot LAC. 4. Doordat de energietoevoer minder snel wordt afgesloten komen huurders minder snel in een situatie waarbij ze hun huurwoning niet meer kunnen onderhouden als een goede huisvader. Dit vermindert het risico tot opzegging van het huurcontract door de verhuurder op deze grond.		1. Kosten van een afsluiting komen steeds ten laste van de afnemer, behalve als de onveiligheid wordt toegeschreven aan de netbeheerder of de eigenaar van de woning, of in geval van een leegstaande woning. In dat laatste geval komen de kosten ten laste van de eigenaar van de woning.	
Distributienetbeheerders	1. De gevallen waarin de energietoevoer mag worden afgesloten, zijn duidelijk afgebakend. 2. Onterechte afsluitingen worden herleid tot een minimum, waardoor er niet langer onnodige kosten dienen gemaakt te worden.		1. Indienen van een gemotiveerd verzoek tot afsluiting blijft nodig voor een aantal gevallen. 2. Kosten voor het afsluiten in geval van onveiligheid die wordt toegeschreven aan de netbeheerder.	
LAC's	1. Er is zo goed als geen interpretatieruimte meer voor de LAC. 2. De LAC krijgt een beter beeld van de gevolgen van de afsluiting.			

Juridisch-technische effecten

Doordat het begrip “klaarblijkelijke onwil” niet langer wordt gebruikt, maar wordt vervangen door een limitatieve lijst van gevallen, waarin de energietoevoer mag worden afgesloten is er geen ruimte meer voor een verschillende interpretatie en invulling van het begrip, en wordt een eenduidige toepasbare regeling voor alle gemeenten gecreëerd, wat de rechtszekerheid en gelijke behandeling ten goede komt.

Andere effecten

- Er wordt gevolg gegeven aan de door de ad hoc Commissie Energiearmoede van het Vlaams Parlement geformuleerde bemerkingen betreffende het creëren van een rechtszeker kader.
- Er is geen weerslag op de werking van de lokale besturen. Het voorontwerp van decreet legt immers geen wijzigingen op aan de interne werking van de LAC's, maar voorziet enkel in een duidelijker beslissingskader voor het al dan niet afsluiten van de elektriciteits- en aardgastoevoer.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

Er wordt voor optie 3 gekozen, aangezien het uitgangspunt van de voorgestelde decreetswijziging is onterechte afsluitingen zoveel mogelijk te beperken. Door het vervangen van het begrip klaarblijkelijke onwil door een limitatieve lijst van gevallen waarin de energietoevoer mag worden afgesloten wordt hier het best aan tegemoetgekomen, omdat er zo goed als geen interpretatiemogelijkheden meer mogelijk zijn.

5.1 Uitwerking

De concrete bepalingen betreffende de sociale openbaredienstverplichtingen zijn momenteel vervat in het Elektriciteitsdecreet, het Aardgasdecreet (rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om sociale energiemaatregelen in te voeren) en het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, afgekort het decreet op de minimale levering. Dit betekent dat een wijziging van de fundamentele bepalingen betreffende sociale openbaredienstverplichtingen door middel van een decreetswijziging dient te geschieden.

In het voorliggende voorontwerp van decreet wordt het decreet op de minimale levering, voor wat betreft elektriciteit en water, grotendeels opgeheven. Enkel artikel 7 met betrekking tot de oprichting en de werking van de lokale adviescommissie blijft behouden, zij het in enigszins gewijzigde vorm. De basisprincipes van het decreet op de minimale levering, zoals het recht op energie en het feit dat afsluitingen slechts mogelijk zijn onder zeer strikte voorwaarden, blijven behouden en worden geïntegreerd in het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet. Een andere mogelijke optie bestond erin om de wijzigingen aan het begrip klaarblijkelijke onwil door te voeren in het decreet op de minimale levering. Door de wijzigingen echter door te voeren in het Elektriciteits- en Aardgasdecreet wordt eveneens rekening gehouden met de terminologieën die met de vrijmaking van de elektriciteits- en aardgasmarkt werden ingevoerd.

Tot slot worden er nog een aantal kleinere wijzigingen aangebracht aan de verschillende decreten (aanpassingen definities,...) en worden de decreten in overeenstemming gebracht met de door de liberalisering van de energiemarkt ingevoerde terminologie.

Het voorliggende voorontwerp van decreet werd opgesteld conform alle taalkundige, vormelijke en wetgevingstechnische voorschriften zoals bepaald in Omzendbrief VR 2005/4.

5.2 Uitvoering en handhaving

5.2.1 Uitvoering.

In het Elektriciteits- en Aardgasdecreet wordt het basisrecht op respectievelijk elektriciteit en aardgas ingevoerd. Iedereen heeft recht op een ononderbroken aansluiting op de elektriciteits- en aardgastoever. Enkel in uitzonderlijke, duidelijk omschreven gevallen mag de toevoer van elektriciteit en/of aardgas afgesloten worden. De levering van elektriciteit of aardgas is echter nooit gratis, ook de minimale levering van elektriciteit niet.

Met het decreet op de minimale levering van 20 december 1996 werd het begrip “klaarblijkelijke onwil” ingevoerd. Afsluiten is hierdoor slechts mogelijk als er sprake is van “klaarblijkelijke onwil”. Dit begrip is echter voor zeer veel interpretatie vatbaar en wordt door de verschillende Lokale Adviescommissies (LAC's) op een andere manier toegepast. Daarom wordt voorgesteld om het begrip klaarblijkelijke onwil te vervangen door een duidelijke omschrijving van de gevallen waarin mag worden afgesloten, met of zonder beslissing van de lokale adviescommissie..

Om de gevallen vast te stellen, waarin de elektriciteits- of aardgastoever mag worden afgesloten, werd vertrokken vanuit de huidige regelgeving, de reeds opgedane praktijkervaring en de vastgestelde lacunes in de huidige wetgeving: :

- 1) In de huidige wetgeving is reeds bepaald dat de distributienetbeheerder in geval van onveiligheid de energietoever mag afsluiten zonder een advies van de lokale adviescommissie. Het is en blijft logisch dat in een situatie waarbij de bewoners in gevaar kunnen verkeren, een onmiddellijke afsluiting gerechtvaardigd is.
- 2) Momenteel stellen de distributienetbeheerders regelmatig vast dat klanten, waarvan het leveringscontract werd opgezegd door de leverancier, niet meer op het aangegeven adres wonen, en dat de betreffende woning leegstaat. Sommige distributienetbeheerders beschouwen deze situatie als onveilig en gaan onmiddellijk over tot afsluiting; andere distributienetbeheerders gaan alvorens een dossier in te dienen bij de LAC, herhaaldelijk ter plaatse om een budgetmeter te installeren, om dan uiteindelijk op basis van een gunstig advies van de LAC toch over te gaan afsluiting van de energietoever. Om een dergelijk verschil in behandeling van dergelijke gevallen te vermijden, wordt ervoor geopteerd om de afsluiting in geval van leegstand effectief op te nemen in de limitatieve lijst van gevallen, waarin de energietoever mag worden afgesloten zonder een advies van de LAC. Een advies van de LAC is in deze gevallen immers overbodig, aangezien er geen rekening moet gehouden worden met de financiële toestand van een bewoner. Om te vermijden dat de distributienetbeheerders zich al te snel zouden beroepen op leegstand om over te gaan tot afsluiting, wordt leegstand duidelijk gedefinieerd.
- 3) Afsluiting in geval van fraude is in de huidige regelgeving ook al mogelijk, zij het dan na een advies van de LAC. Het begrip fraude werd echter niet gedefinieerd, wat aanleiding geeft tot verschillende interpretaties, gaande van elektriciteit of aardgas afnemen zonder registratie door de meter, tot het niet sluiten van een leveringscontract met een leverancier. Er wordt daarom geopteerd om het begrip fraude duidelijk te definiëren. Door de nu zeer enge interpretatie van het begrip is het niet langer meer nodig om voor dergelijke dossiers een advies van de LAC te vragen. Er wordt immers van het principe uitgegaan dat fraude in geen enkel geval kan getolereerd worden.
- 4) In de huidige regelgeving is een lacune voor wat betreft de burgers die na een verhuis weigeren om een leveringscontract met een leverancier te ondertekenen. Dit betekent dat zij onrechtmatig elektriciteit of aardgas afnemen. Het weigeren van het sluiten van een leveringscontract, na het volgen van een procedure die door de Vlaamse Regering wordt bepaald en waarbij voldoende vangnetten kunnen ingebouwd worden om ervoor te zorgen dat er niemand door de mazen van het net valt, kan worden beschouwd als een feit dat de betrokken afnemer zich bewust niet in regel wil stellen. In dit geval is een afsluiting zonder advies van de LAC gerechtvaardigd, aangezien de afnemer steeds de mogelijkheid wordt geboden om een leveringscontract te sluiten.
- 5) In geval van wanbetaling is de plaatsing van een budgetmeter voorzien. Een aantal afnemers weigert echter om diverse redenen, waaronder stigmatisering, om deze budgetmeter te laten plaatsen. Aangezien de budgetmeter wordt geplaatst om de schulden van de klant niet verder te laten oplopen,

kan deze weigering beschouwd worden als onwil. Een aantal mensen kunnen echter zo reageren uit onwetendheid. Daarom wordt een afsluiting voorgesteld na advies van de LAC. Het is dan aan de LAC om uit te maken of de betrokken afnemer uit onwetendheid of moedwillig handelt. Hierbij is het eveneens de bedoeling dat de LAC de financiële toestand van de afnemer mee in beschouwing neemt bij het nemen van een beslissing.

- 6) Net zoals in het vorige geval, weigeren een aantal afnemers momenteel om de stroombegrenzer uit de budgetmeter te laten verwijderen, nadat de LAC hiervoor toestemming heeft gegeven. In dit geval wordt een analoge redenering toegepast als in het vorige geval.
- 7) In een aantal gevallen kan er om technische redenen geen budgetmeter worden geplaatst. Ook in die gevallen moet er steeds een mogelijkheid tot afsluiting voorzien zijn, als ultieme maatregel om mensen aan te zetten om zich in regel te stellen met de betaling van hun energietoevoer. Daarom wordt voorgesteld om aan afsluiting toe te laten als de betrokken afnemers in dergelijke gevallen pertinent weigert om een afbetalingsplan te sluiten met de netbeheerder of als men een gesloten afbetalingsplan niet naleeft. Ook in deze gevallen wordt een advies van de LAC voorzien om te vermijden dat mensen die niet kunnen betalen, zouden worden afgesloten.
- 8) Momenteel wordt het niet verschijnen van de betrokken afnemer door een aantal LAC's geïnterpreteerd als klaarblijkelijke onwil. In een aantal gevallen verschijnt de afnemer echter niet, omdat hij zijn oproep niet begrepen heeft of uit schrik. Daarom wordt voorgesteld om het niet verschijnen op de LAC niet onmiddellijk te beschouwen als een reden om over te gaan tot afsluiting. Pas als de afnemer na driemaal behoorlijk te zijn opgeroepen niet verschijnt, kan de LAC eventueel een gunstig advies tot afsluiting geven.
- 9) Uit de huidige statistieken blijkt dat het aantal afnemers van de sociale leverancier, in casu de netbeheerder, steeds toeneemt. Het is echter geenszins de bedoeling dat de distributienetbeheerders in een vrije markt leveringsactiviteiten uitvoeren, behalve in uitzonderlijke gevallen. Daarom wordt voorgesteld om afnemers, die gedurende meer dan een jaar worden beleverd door de netbeheerder, aan te sporen om terug te keren naar de vrije markt. Als de betrokken afnemers hiertoe geen pogingen ondernemen, dan kan overgegaan worden tot afsluiting van de energietoevoer na een advies van de LAC. De LAC dient in deze gevallen te beoordelen of de betrokken afnemers al dan niet de mogelijkheid hebben om een contract met een leverancier te sluiten.

Dit leidt uiteindelijk tot negen gevallen, waarin men kan worden afgesloten van de energietoevoer, met of zonder advies van de lokale adviescommissie. Samengevat zijn deze:

A. Afsluiten zonder een advies van de LAC kan enkel in de volgende vier gevallen:

1. onveiligheid;
2. leegstaande woningen;
3. fraude;
4. weigering tot het ondertekenen van een leveringscontract.

B. Na een gunstig advies van de LAC mag de netbeheerder de huishoudelijke afnemer ook afsluiten als:

1. de huishoudelijke afnemer weigert om toegang te verlenen voor het plaatsen van de budgetmeter of stroombegrenzer;
2. de huishoudelijke afnemer weigert om toegang te verlenen voor het wegnemen van de stroombegrenzer in de budgetmeter;
3. de huishoudelijke afnemer weigert om een afbetalingsplan te sluiten of als hij zijn afbetalingsplan niet naleeft, op voorwaarde dat kan worden aangetoond dat de betrokkene kan, maar niet wil betalen;
4. de huishoudelijke afnemer herhaaldelijk niet verschijnt voor de LAC na behoorlijk opgeroepen te zijn;

5. de huishoudelijke afnemer geen leveringscontract sluit met een leverancier, als hij gedurende meer dan een jaar door zijn distributienetbeheerder wordt beleverd en op voorwaarde dat hij de mogelijkheid heeft om een leveringscontract te sluiten.

Het is in ieder geval de bedoeling dat de LAC nagaat of de betrokken afnemers zich niet in een precaire situatie bevinden, waardoor afsluiting ongerechtvaardigd zou zijn.

De Vlaamse Regering kan eveneens maatregelen nemen om in deze gevallen de afsluitingen in bepaalde periodes te beperken of te verbieden en dient de nodige procedures vast te leggen die de netbeheerder moet volgen, vooraleer effectief mag overgegaan worden tot afsluiting. De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de termijnen waarbinnen de heraansluiting van de elektriciteits- en aardgasstoevoer en de herinschakeling van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit moet gebeuren.

De kosten voor het afsluiten en het heraansluiten komen steeds ten laste van de huishoudelijke afnemer, behalve in het geval dat de netbeheerder of de eigenaar van de woning verantwoordelijk is voor de onveiligheid of in het geval van leegstand. In dat laatste geval komen de kosten ten laste van de eigenaar van de woning.

5.2.2 Handhaving.

De VREG is belast met het toezicht en de controle.

De huidige algemene boetes die voorzien zijn in het Elektriciteitsdecreet en het Aardgasdecreet zijn thans onvoldoende afgestemd op de naleving van de sociale openbardienstverplichtingen.

Daarom worden er specifieke boetes – qua hoogte aangepast aan het “vergriep” - ingevoerd, die de VREG kan opleggen in geval van niet-naleving van de sociale openbardienstverplichtingen. Bij de vaststelling van de boetes werd rekening gehouden met het feit dat deze boetes enerzijds voldoende hoog moeten zijn om effect te hebben, maar anderzijds ook aangepast moeten zijn aan het soort “vergriep” dat wordt begaan. De huidige voorziene boetes van minstens 1250 euro per kalenderdag tot 100.000 euro per kalenderdag of in totaal 2 miljoen euro of 3% van de omzet die de betrokken persoon heeft gerealiseerd op de Vlaamse elektriciteits- of gasmarkt zijn in verhouding tot het vergriep veel te hoog.

5.3 Toepassing van de Compensatieregel

Het voorontwerp van decreet voert geen enkele bijkomende administratieve last voor de burger, de lokale overheid, de elektriciteits- en aardgasleveranciers en de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders in. Het voorontwerp wijzigt immers niets aan de te volgen administratieve procedure bij de LAC's doch voorziet enkel in een duidelijk beslissingskader waarbinnen de LAC's zelf dienen te opereren.

5.4 Monitoring en evaluatie

Het huidige voorontwerp is op zich reeds het gevolg van een grondige evaluatie van de bestaande sociale openbardienstverplichtingen. De werking van deze nieuwe bepalingen zal nauwlettend opgevolgd worden om een goede implementatie van de sociale openbardienstverplichtingen te garanderen.

De VREG heeft als decretale opdracht de regulering, controle en bevordering van de transparantie van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt. In dit kader is zij ook verantwoordelijk voor de monitoring van de praktische toepassing van de decretale bepalingen betreffende de organisatie van de markt. De opvolging van de sociale openbardienstverplichtingen zit vervat in het huidige takenpakket van de VREG en vergt geen bijkomende personeelsinzet.

6 Consultatie

Om de gevolgen van de liberalisering van de elektriciteits- en gasmarkt en meer in het bijzonder de gevolgen voor mensen die leven in armoede in te schatten, heeft het “*Vlaams Netwerk voor Verenigingen waar Armen het Woord Nemen*” met de steun van de Vlaamse overheid, één jaar na de liberalisering, praktijkervaringen verzameld over de toegang van klanten tot nieuwe leveranciers en de manier waarop de sociale openbaredienstverplichtingen in de praktijk werden omgezet. Dit evaluatierapport diende als basismateriaal voor de grondige evaluatie van de sociale openbaredienstverplichtingen. Op basis van rondetafels met netbeheerders, leveranciers, de VREG en vertegenwoordigers van de armenverenigingen en het opbouwwerk, werden de knelpunten verder in kaart gebracht.

Tegelijkertijd met deze evaluatie werd in het Vlaams Parlement op 5 oktober 2005 een *Commissie ad hoc Energiearmoede* opgestart. Tijdens de hoorzittingen, georganiseerd door deze ad hoc commissie, werden de verschillende betrokken partijen gehoord:

- de vertegenwoordigers van de armenverenigingen;
- de middenveldorganisaties;
- de OCMW's;
- de VREG;
- de energieadministratie;
- de netbeheerders;
- de sociale woningbouw.

Zowel uit het evaluatieonderzoek als uit de maatschappelijke beleidsnota en de motie van aanbeveling van de commissie ad hoc Energiearmoede volgt dat het begrip klaarblijkelijke onwil in de praktijk vaak in het nadeel van de sociaal zwakkeren wordt geïnterpreteerd. Zo wordt het niet komen opdagen op de vergadering van de LAC geïnterpreteerd als klaarblijkelijke onwil, ondanks het feit dat het begrip klaarblijkelijke onwil duidelijk wordt gedefinieerd als “kunnen, maar niet willen betalen”. Bovendien wordt de regeling, door de vrijheid die wordt toegekend aan de LAC's, afhankelijk van de gemeenten verschillend geïnterpreteerd, wat de gelijke behandeling niet ten goede komt.

De conclusie uit het voormelde evaluatieonderzoek en de aanbevelingen van de ad hoc commissie Energiearmoede dienden als basis voor het thans voorliggende voorontwerp.

Het voorontwerp van decreet zal na de eerste principiële goedkeuring nog voor advies worden voorgelegd aan de SERV, de MiNa-Raad, de VREG, de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders, de elektriciteits- en aardgasleveranciers en de vzw Samenlevingsopbouw Vlaanderen, die de sociaal zwakkeren vertegenwoordigt.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

8 Samenvatting

In deze RIA worden de verschillende opties besproken om het begrip klaarblijkelijke onwil dat in de huidige regelgeving met betrekking tot de afsluiting van de energietoevoer wordt gehanteerd, te verduidelijken. De mogelijke opties zijn een vervanging door duidelijke onwil samen met een aantal criteria, die moeten toelaten om dit begrip in te vullen (= optie 2) of een vervanging door een limitatieve lijst van gevallen, waarin de energietoevoer mag worden afgesloten (=optie 3). Er wordt gekozen voor deze laatste optie, omdat deze het beste tegemoet aan de doelstelling van de voorgestelde decreetswijziging, namelijk zoveel mogelijk onterecht afsluitingen vermijden. In optie 2 blijven de interpretatiemogelijkheden van de LAC te ruim, waardoor het gevaar reëel is, dat een analoog probleem gaat ontstaan als bij het begrip klaarblijkelijke onwil, zij het dan wel in minder mate.

9 Contactinformatie

Voor nadere toelichting over dit ontwerp kan u contact opnemen met:

ir. Ann Collys

Vlaams Energieagentschap

North Plaza B, 2de verdieping

Koning Albert II-laan 7

1210 Sint-Joost-ten-Node

T: 02-553.46.13

F: 02-553.46.01